ÁRA 20 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 101. 1944. május 5 péntek

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

A romániai Szereth folyónál a szovjet minden áttörési kísérlete meghiusult

Ujabb légitámadás érte Bukarestet -- Közép-Franciaországban 51 légierődöt lelőttek -- Göbbels: „Nem csak az ellenségnek volt elég ideje az inváziót előkészíteni, hanem nekünk is azt visszaverni!...“ Az angolszászok egymás után jogtalan követeléseket támasztanak a semleges államokkal szemben -- Benes legújabb cselszövése a szabad-Európa ellen

VISINSZKY SZOVJET HELYETTES KÜLÜGYI NÉPBIZTOS neve az utóbbi időkben egyre gyakrabban foglalkoztatja a világsajtót. Emlékezetes még az a szerep, amelyet ez a tevékeny szovjet diplomata Olaszországban teljesített, ahol a Badoglio-kormány elismerésére vonatkozó tárgyalásokat hamisithatatlan bolsevista szövetségesi hűséggel egyenesen az angolszászok feje felett vezette és eredményesen be is fejezte, emlékezetes továbbá a mult heti feladata, amikor a szovjet kormány szócsöve volt a finn kérdésben és most, alig néhány nappal ezután, hirtelenül egyszerre mint cseh szakértő lépett a nyilvánosság elé.

Az ÚJ CSEHSZLOVÁK-SZOVJETOROSZ SZERZŐDÉS, amelynek megkötését Visinszky az elmúlt hónap utolsó napján Moszkvában egy sajtóértekezlet alkalmából bejelentette, már az első pillanatban elárulja értelmi szerzőjét, Benes dr-t. Hiszen csak ez az emigrációjában is annyira tevékeny államférfi, aki elhibázott politikájával már annyi jóvátehetetlen kárt okozott Közép-Európának, képes arra, hogy szerződést kössön olyan események „bekövetkezése alkalmával“, amely események egyelőre még csak kizárólag az ő fantáziájában következtek be. Az új cseh-szovjet szerződés alapgondolata ugyanis az, hogy most, mikor a szovjet csapatok már behatoltak a volt „Csehszlovákia“ területére, szükségesnek látszik a további „felszabadításokkal“ kapcsolatos kérdések síma és surlódásmentes elintézése céljából a két állam közt egy egyezményt létrehozni.

BENES EDUARD ideáin és gondolatmenetén Európában már nem csodálkozik senki, csodálatos azonban, hogy a máskülönben elég óvatos és megfelelő reálpolitikai érzékkel bíró szovjet kormány felül ennek a politikai hazardőrnek és hivatalos szerződésekben és nyilatkozatokban szintén olyan tényre hivatkozik, amelyeket azután — mint ahogy Visinszky példája is mutatja — néha már a legközelebbi félórában is kénytelen visszavonni. A sajtóértekezleten jelenlevő külföldi ujságirók egyike ugyanis a hangzatos kilenc pont udvarias meghallgatása után feltette a merész kérdést, hogy a casus foederis, mármint a volt „csehszlovák“ terület elérése és annak felszabadítása tulajdonképpen már bekövetkezett-e? Visinszky erre a meglehetősen bátor kérdésre „diplomatikusan“ felelt, hogy „pozitiv választ nem adhat, de nem lehet biztos afelől, hogy mi következhetik be a közeljövőben“.

Hát bizony még egy olyan sokoldalú és jól tájékoztatott politikus, mint Visinszky, sem rendelkezik prófétai adottságokkal és nem tudja — vagy legalább is nem tudja egész biztosan — hogy mit hoz a jövő. Ennek ellenére azonban aláírta a szovjet kormány ezt az egyezményt, csak éppen szükségesnek tartotta virágnyelven ismételten is éreztetni, hogy az egész a „cseh kormány“ kezdeményezésére jött létre, hogy ők tervezték és hogy szovjet részről semmiféle kifogás nem merült fel.

MI MAGYAROK — bár a szerződésben a szó szoros értelmében rólunk nem esik szó — mégis bizonyos mértékben érdekelve vagyunk ebben az „üzletben“, hiszen elvégre ezeréves magyar földről van szó, amelynek tulajdonjogát, közigazgatását és „felszabadítását“ a szovjet és a cseh kormány egymás között olyan szépen felosztott. Mi sem látunk a jövőbe — csak hogy nem is állítjuk azt soha —, de annyit azért tudunk, hogy a szovjet hadsereg még nagyon is messze van attól, hogy „felszabadítsa“ a volt „csehszlovák“ területeket. A német és magyar katona elszánt harci szelleme párosulva a természetadta védelmi lehetőségekkel, meggyőződésünk szerint továbbra is elég erős lesz ahhoz, hogy megakadályozza a szovjet hadsereg beszivárgását magyar földre, mint ahogy a közelmultban is elég erős volt ahhoz, hogy még a Kárpátok előterében is nemcsak feltartóztassa és megállítsa a szovjet támadásokat, hanem hogy sok helyen ellentámadásba is menjen át és mindenütt, ahol egyenlő feltételek mellett került sor a harcra, megmutassa, hogy abszolút fölényben van a szovjet katonával szemben. Ilyen körülmények között Magyarországon a cseh—szovjet szerződés megkötését, amelynek lényege egyébként abban az egy mondatban foglalható össze, hogy a szovjet az úr és a csehszlovák kormány az ő hű vazallusa, alapjában véve épp oly jelentéktelen eseménynek tekintik, mint Benes összes más hasonló cselszövéseit a szabad Európa ellen.

„PORTUGÁLIA, NAGY-BRITANNIA LEGRÉGIBB SZÖVETSÉGESE ÚGY LÁTSZIK MÉG MINDIG CSÖKÖNYÖS“ — mondotta lord Wansittart szerdán a lordok házában a semleges országokról szóló vita keretében. Portugália tehát csökönyös tisztán azért, mert ragaszkodik az érvényben levő nemzetközi gazdasági szerződéseihez és nem hajlandó az angol szövetség miatt Németországgal minden összeköttetést megszakitani. De nemcsak lord Wansittart, hanem Harl Carlisle és lord Sallborne gazdasági hadviselési miniszter is hasonló szellemben nyilatkoztak Portugália és a többi semleges ország magatartásáról. Portugália és Svédország ugyan különösen erős bírálatban részesültek, Törökországgal és Spanyolországgal szemben, de függetlenül a pillanatnyi dicsérettől, vagy szemrehányásoktól, a lordok házában lefolyt egész vita szelleme olyan felfogást árul el angol részről, amelyben már a semleges kifejezés tulajdonképpen teljesen elveszette értelmét, mert elvégre érthető, hogy Anglia nem éppen leikesedik a semleges országokból Németországba menő nyersanyagszállításokért, érthető, hogy az angol kormány szövetségeseivel karöltve szeretné befolyásolni a semlegeseket abban az irányban, hogy ezeket a szállításokat csökkentsék, vagy lehetőleg teljesen beszüntessék, de az a mód, ahogyan ezt birálják és ahogyan egész egyszerűen túlteszik magukat minden eddigi kötelezőnek vélt nemzetközi megállapodáson és szokáson, ez már nem egészen érthető. Hiszen elképzelhető, hogyha már olyan nagyon fontos a szövetségesek részére a szállítások beszüntetése, hogy ők hadviselésük érdekében semmi eszköztől sem riadhatnak vissza, hogy az angolszász kormányok az illető országokat erre egész egyszerűen felszólítanák, illetve erre kényszerítenék, de akkor nem ragaszkodnának tovább a semlegesség állandó hangoztatásához.

WANSITTART MAGA A JELEK SZERINT VALAHOGYAN ÉREZTE EZT AZ ELLENMONDÁST, mert beszédének második részében kijelentette, hogy a mostani események a diplomácia szótárának revideálását szükségessé tették. Szerinte a „szövetség“ bohózattá, mégpedig nem is valamilyen nagyon tetszetős bohózattá változott át. Érdekes azonban, hogy Wansittart éppen azért a szövetséges kifejezés ellen emel kifogást, Lehet, hogy Angliának — mint ahogy ezt már említettük — panaszai vannak, azonban a semleges sajtó véleménye szerint a semleges kormányoknak jóval több okuk van panaszra Anglia ellen. Itt csak lord Sallborne egyik kijelentésére szeretnénk utalni. Azt hiszem — mondotta a brit miniszter a lordok házában — az egyesült nemzetek jogosan kérhetik a semleges országoktól annak elismerését, hogy az ő saját függetlenségük a szövetségesek győzelmétől függ és hogy a háború mostani szakában minden olyan ország, amely katonai fontosságú szállításokat juttatott a tengelynek, csak a háború meghosszabbításának ügyét szolgálja.

Milyen joggal várhatja el vajjon az angol kormány, hogy a semlegesek saját függetlenségüket az angolszászok győzelmétől tegyék függővé? Milyen joggal léphetnek fel az egyesült nemzetek olyan követelésekkel a semleges országok felé, amelyeknek teljesítése már a semlegesség feladatát, illetve háborúba való beavatkozását jelentené. Jogról itt természetesen nem lehet szó, legfeljebb az erőszak jogáról, vagy pedig kényszerintézkedésekről.

BERLINBEN NAGYON HELYESEN ITÉLIK MEG A HELYZETET, amikor a török és spanyol lépésre csak a legnagyobb tartózkodással reagálnak és az angolszász erőfeszítéseket ebből a szemszögből tekintik, hogy hatásuk csak nagyon rövidlejáratú lehet. A legfőbb kérdés most az invázió — mondják — és a semleges országok áruszállításának ügye szintén kizárólak csak az invázió kimenetelétől függ. Ha a német véderő az inváziót visszaveri és ezzel az angolszászoknak eddigi történelmük legsúlyosabb vereségét okozza, nyilvánvaló, hogy az angolszász befolyás a semleges országokra is megfelelő mértékben csökkenni fog és ezek a kierőszakolt gazdasági rendszabályok egyik napról a másikra hatályukat vesztik. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a semleges államok kivétel nélkül elvileg mind ragaszkodik jogaikhoz és kötelezettségeikhez és csak az erőszaknak engedtek. Bárhogyan is végződjék az angolszászok nyomása, semmiesetre sem lehet előnyös következménye s még a háború tartama alatt is bizonyára érezteti hatását, mert ha Anglia és Amerika már az invázió előtt is így beszélt a semlegesekkel, hogy beszél majd az invázió után, vagy angolszász győzelem esetében? Hol maradna a kis államok szuverénitása, gazdasági önállósága és az összes többi szép jelszó, amit eddig éppen az angolszász propaganda a meggyőződés erejével nap mint nap újonnan hangoztatott.

Szerencsére azonban nem az angolszászok tervei döntik el a világ sorsát és ha Wansittarték meggyőződéssel is vallják, hogy az angolszászok győzelme hozhatja a világnak a szabadságot és boldogságot, akkor ezzel szemben a tengely táborában legalább is éppen olyan meggyőződéssel hangoztatják, hiszik és vallják az ellenkezőjét.

A KELETI FRONT DÉLI SZAKASZÁRA irányul most elsősorban a figyelem. A szovjet részről kedd óta hatalmas ember- és hadianyag harcbavetésével alig 25 kilométeres szakaszon nagyszabású áttörési csatát folytatnak, amelynek két sarkpontja Pascani vasúti gócpontja és Targul Frumos mezővároska. A támadás első napján a szovjet ezen a keskeny szakaszon nem kevesebb, mint 350 harckocsit azonkivül pedig tömörített tüzérséget és számos csatarepülő, vala mint vadászkötelékeket vetett harcba.

A támadás célja az, hogy a német-román védelmi vonalat áttörje a szovjet, a Szereth folyó mentén betörjön Moldvába és eljusson Galacig, ahol a Szereth a Dunába ömlik. Az áttörést minden erővel szorgalmazzák. Miután német részről ebben a térségben már régebben bizonyosra vették a szovjet várható offenzíváját, az elő terepen mélyen tagolt páncélelhárító rendszert épitettek ki.

A légi erő páncélvadászrajai készen állottak s a földi páncéltörő fegyverek is jól kiépített állásokban várták a támadást. Ezenkivül nagyszámban tartalékoltak Tigris és Párduc típusú nehéz német harckocsikat is.

A támadás első napján ilyen körülmények között a német csapatok teljes elhárító sikert arattak. Ugyanez ismétlődött meg a csata második napján, a szovjet áttörési kísérletei meghiúsultak.

A DÉLOLASZORSZÁGI HARCTÉRI HELYZETRŐL német illetékes körökben áttekintést adtak arra a tényre való tekintettel, hogy éppen most van nyolc hónapja, hogy az angolok a messinai szoroson keresztül Calabriánál olasz földre léptek. A tengelyhatalmak ellenségeinek sikerült az első hó-

Fontos tudnivalók!

Szőlősgazdák részére rézgálic utalványok kiadása. — (7). —

TÓKÉS FOTO
FOTOKOPIÁT KÉSZIT

napban pározáz kilométert előrenyomulniok, azonban a Salerno—Nápoly térségben hirtelen szembetalálkoztak az első német ellenállással. Ennek következtében az angolok és amerikaiak kénytelenek voltak késlekedni hadműveleteikkel. Az ellenfélnek az a számítása, hogy Badoglio segítségével kikapcsolja Olaszországot a hadszínterek sorából, már akkor csődöt mondott, de főleg akkor dőlt meg ez a számítás, amikor a harc Nápolytól északra az Ortonáig terjedő térségben megkezdődött. Ezután a következő hét napon az angolok és amerikaiak számbeli és hadianyagbeli túlsúlyuk, mindenekelőtt pedig nagy légi fölényük ellenére naponta csak mintegy 300 méternyi teret nyertek, azaz kereken 250 harci nap alatt az angolok és amerikaiak 1944 január 22-én bekövetkezett nettuno—anzioi partraszállás ellenére így csak 60 km-t tudtak előrejutni, illetve ennyivel tudták harcvonalukat északabbra előretolni.

Német hadijelentés

Berlin, A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli:

Szebasztopol előtt és a Dnyeszter alsófolyásánál a bolsevisták helyi támadásait visszavertük

A Szerethtől keletre az ellenség nagy erőkkel folytatta támadásait A bolsevisták ma állásaink áttörésére irányuló minden kísérletét elkeseredett harcokban és elszánt ellenállással szerdán is meghiusítottuk, eközben 64 ellenséges páncélost megsemmisítettünk. Német és román harci és csatarepülő kötelékek súlyos veszteségeket okoztak a támadó szovjetcsapatoknak. Ismételt támadásokban megsemmisítettünk továbbá 31 ellenséges páncélost, sok lőveget és utánpótlástszállító nagyszámú járművet.

Nagy harci repülőkötelékek a csütörtökre virradó éjszakán a *Jassytól északnyugatra fekvő térségben ellenséges közlekedési és csapatcélpontokat támadtunk* A Nordmann alezredes vezetése alatt álló Mölders vadászrepülőgép ezred 8000-ik légigyőzelmét aratta.

A nettunoi hídfőnél visszavertünk egy erős tűzerejű és gránátvető előkészítés után indított ellenséges támadást.

Búvárnaszádok az Északi-tengeren megtámadtak egy Anglia felé haladó rombolókból és repülőgépektől erősen bizosított hajókaravánt. Elsüllyesztettek 8 rombolót és kísérőjárművet, megtorpedóztak 30.000 tonnányi 5 hajót. Kettő e hajók közül azonnal elsüllyedt, a többi hajó elsüllyedése biztosra vehető. A több napos hadműveletekben a Lenge és Herrle fregatt hadnagyok parancsnoksága alatt álló búvárnaszádok különösen kitüntették magukat. A német gyorsnaszádok az Adriai tengeren 2-től 3-ra virradó éjszakán megtorpedóztak egy ellenséges naszádot

Közép-Franciaországban a csütörtökre virradó éjszakán az angol bombatámadások elhárítása során lelőttünk öt négymotoros gépet. Berstann százados az egyik éjszakai vadászrepülő parancsnoka egymaga 6 négymotoros bombázót semmisített meg. Néhány angol zavaró repülőgép csütörtökre virradó éjjel bombákat dobott le Mannheim térségére.

Kolomea térségében a magyar csapatok állásaikat megjavították

Berlin. Interinf. jelenti a keleti arcvonal harcairól A Krim félszigeten Szebasztopol térségében a bolsevisták tovább folytatják előkészületeiket nagy támadásaik megindítására. Ezeket német csatarepülőgépek állandóan zavarják. Ukrajna északi részében a harcitevékenység általában alábbhagyott. Kolomea térségében a magyar csapatok állásaikat néhány helyen megjavították. (MTI)

Bukarestet bombázták az éjjel

Bukarest, május 4. (Német Távirati Iroda.) Angol-amerikai repülők a csütörtökre virradó éjszaka ismét támadást intéztek Bukarest városának lakónegyedei ellen. (MTI)

Göbbels cikke az invázióról

Berlin. (Német TI): Göbbels birodalmi miniszter »Ennek a háborúnak bizonytalan tényezőivel« foglalkozik a Das Reich c. hetilap legújabb számában megjelent cikkében.

A háború kilátásai, írja többek között, az adott kölcsönös mostani esetőségek tárgyilagos felülvizsgálatakor addig maradnak homályban, amig az inváziós fejlemények döntő tényezői tisztázatlanok maradtak. — *Amíg a légiháború még eldöntetlen, a második arcvonal felállítása pedig pusztán ideghábora marad, a háború maga nyílt kérdésnek mondható. Amde az ellenség természetesen éppen olyan jól tudja, mint mi, hogy számára mindkét tényező éppen olyan sok veszélyt rejt magában mint számunkra.*

Egy visszavert invázió az ellenség számára elveszlegetést jelenti annak az utolsó eshetőségnek, hogy ezt a háborút eredménnyel fejezze be, mert az invázió nyugaton ama döntő kísérletek közé tartozik, a háborúnak alapvető fordulatot adni, amely nem ismételhető meg.

Mi tudjuk, hogy az ellenség részéről az inváziára való előkészületek nagyjából már befejeződtek. Ami tehát ezekben a napokban és hetekben e kérdés körül lejátszódik, az inkább taktika és idegháború, mintsem katonai akció.

Ennek a része a légi terror is. Londonban és Washingtonban komolya aligha tételezik fel, — hogy ez a légiterror nyugati összeköttetéseinket döntő mértékben megbéníthatná.

Nemcsak az ellenségnek volt elég elengendő ideje az inváziót előkészíteni, jegyzi meg Göbbels dr, hanem nekünk is azt visszaverni. Az általánosan ismert és képekben is sokszor bemutatott erőművek mögött még számtalan ismeretlen előkészület rejtőzik. Az angol amerikai vezetőkörök legfőbb reményüket pillanat nyilag a légi fölénybe helyezik. Ezt semmiképpen sem vonjuk kétségbe azt azonban már kiriyó tévedésként *kell visszautasítanunk, mintha az elleség vadászrepülő fegyvernemüket kikapcsolta volna. Repülőgépgyárainkat sem tudja többé döntően mesebezni. Már az ellenség legutóbbi módszeres támadásait megelőzően olyan biztosan és megtámadhatatlanul voltak elhelyezve, hogy azokban már komoly bajt alig lehet okozni.*

Az európai szárazföldek az invázió szempontjából egyáltalán szóbajövő helyen aligha van egy négyszetméternyi földje, melyet a ploiukraciák szolidos csapatainak fogadására a legnagyobb szeretettel és gondossággal fel nem szerellek és elő nem készítettek volna. Nem mulik el egyetlen nap és egyetlen éjszaka anelkül, ogy az invázióra ne számítanának. Németországban éppen azért senki sem ideges. Mi azt hisszük, tudjuk kb. mit vethet harcba az ellenség, saját harcbavethető erőinket viszont pontosan ismerjük. A kölcsönös eshetőségek józan mérlegelése során újból és újból arra az eredményre jutunk, hogy mi biztosak lehetünk dolgunkban. Nem szeretnénk ma azoknak körében lenni, akiknek ellenséges részéről az inváziót felelősséggel kell vállalniok, mert mert a küzdelmek az európai partok várható súlyos menetében mi a meglepetéseknek egész sorát fogjuk ekozni, melyek ebben aszámítás ban még egyátalán nincsenek figyelembe véve. Amellett van néhány ütőkártyánk, amelyet gondosan rejtve tartiunk, de melyet magától értetődően kivetünk az asztalra, ha előjön a döntő óra. (MTI)

Hitler vezér távirata a Kormányzó Urhoz és Sztójay miniszterelnökhöz

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Ur Őfőméltósága a május elseji német nemzeti ünnep alkalmából Hitler Adolfhoz, a Német Birodalom vezéréhez üdvözlő táviratot intézett, amelyre ma érkezett meg a Führer meleghangú választávirata, melyben a győzelembe vetett szilárd hitének hangsúlyozása mellett viszonozza a jókivánságokat.

A német nemzeti ünnep alkalmából ugyancsak szivélyes hangú üdvözlő táviratban fejezte ki a m. kir. kormány szerencsekivánatait Hitler vezér és kancellárnak Sztójay Döme, m. kir. miniszterelnök.

A ma érkezett választávíratban Hitler vezér és kancellár a közös győzelembe vetett szilárd hitét és őszinte köszönetét tolmácsolta.

A japán császár távirata a Kormányzó Urhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Ur Őfőméltósága Hirohito japán császár Ofelségéhez ezév április hó 29-én születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot intézett, melyre ma érkezett meg a császár szívélyes köszönetet tolmácsoló választávírata.

Károlyi Mihály újabb szánalmas kísérlete

Liszabon, május 4. A brit hirszolgálati iroda jelentése szerint a londoni magyar tanács megtartotta első teljes ülését gróf Károlyi Mihály a 70 esztendős volt miniszterelnök elnöklésével Az ülésen »cselekvési munkatervet« fogadtak el, melynek egyik legfőbb pontja bátor együttműködés a Nagybritanniával és Szovjetunioval való baráti kapcsolatok megteremtése, ha Magyarországot felszabadítják a német uralom alól. Károlyival — állítja a brit jelentés — szövetségre léptek a magyarországi katolikus ellenzéki pártok vezetői és szabadelvűek. A tanács kijelenti, hogy a végső cél a teljesen demokrata kormány felállítása és az első célja a németek kiűzése. Felszólítja a magyarokat, lépjenek összeköttetésbe Tito jugoszláv partizánjaival és a szovjet haderejével a Kárpátokon. A 9 pontból álló »cselekvési munkaterv« a többek között nem ismeri el Jugoszlávia és Cseszlovákia területének Magyarországhoz történt csatolását valamint a bécsi döntést, amely Erdély egyrészét Magyarországhoz juttatta. A tanács fogadalmat tett, hogy megsemmisíti a fasizmust és szabad demokratikus Magyarországot teremt.

Károlyi kijelentette, hogy nem szándékozik kormányalakitással kísérletezni de reméli, hogy az új tanács tanácsadó testületté fejlődik ki. (MTI)

A szlovák minisztertanács tiltakozik Benes moszkvai újabb szerződése ellen

Pozsony, május 4. (Német Távirati Iroda.) A minisztertanács szerdai ülésén több törvényjavaslatot fogadott el. Az egyik a katonák hozzátartozóinak támogatásáról, a másik pedig az általános munkaszolgálati kötelezettség bevezetéséről szól az állam védelmi készültsége idejére.

A szlovák kormány állást foglalt Benes moszkvai szerződéseivel kapcsolatban. A kiadott hivatalos jelentés a többi között így szól:

„Ha szerződéseket kötnek a bolsevizmus képviselőivel, akkor a szlovák kormány kijelenti, hogy senkinek sincs joga a szlovák kormányon és a szlovák parlamenten kívül a szlovák nép nevében beszélnie és senkinek sincs joga szerződéseket kötni szlovák területre vonatkozóan. A szlovák kormány minden más szerződést a leghatározottabban elutasit. A szlovák nép és a szlovák kormány hűségesen kitart a nagy német birodalom és szövetségesei oldalán a bolsevizmus elleni harcba nés elszántságukat különösen hangsúlyozzák Stefanik tábornok halálának évfordulóján." (MTI)

Robbanó „szent szobrocskákat" és játékszereket dobtak az angolszászok horvát területre

Zágráb, május 4. (NTI): Angol amerikai repülőgépekről az utóbbi napokban horvát területre ismét dobtak robbanóanyaggal töltött játékszereket és szent szobrocskákat, Vukovárban és Zágráb környékén néhány gyermek és felnőtt esett áldozatul ezeknek a robbanó tárgyaknak.

A centerbury érsek pénzadományokat gyűjt a szovjetnek

Stockholm. (Német TI): Az Afton Tidningen Moszkvából Moszkvából származó magánértesülése szerint a Centerbury érseke szerdán közölte a londoni szovjet nagykövettel, hogy egy új bizottságot alakított mely pénzadományokat gyűjt a Szovjetunio számára. E bejelentéssel egyidejűleg az érsek 110 ezer fontról szóló csekket nyújtott át (MTI)

Angol politikai foglyok „inváziora" ajánlkoznak

Genf, május 4. Washingtonból jelentik: Washingtoni politikai körökben most élénken tárgyalják azokat a Londonból származó híreket, amelyek szerint a közeljövőben az alsóház titkos ülésén sok politikai fogoly ajánlatáról fognak tárgyalni, akik azt kérték, hogy katonailag vessék őket harcba az európai inváziónál. Az ajánlattevők között szerepel mintegy 800, legnagyobb részt már a háború kezdetén a gyüjtőtáborokba internált egyén, akiknek a háború előtti politikai tevékenysége gyanusnak tünt fel az angol kormány előtt. Az angol politikai foglyok, akiknek a száma már a harmincezret is meghaladta, a legkülönfélébb csoportokhoz tartoznak. Washingtonban tekintettel a küszöbön álló katonai müveletekkel járó kockázatra amelyek sikerének esélyeit általában legfeljebb ötven százalékra becsülik, nem tulajdonítanak túlságos nagy jelentőséget ennek a kérdésnek. Ugy vélik, hogy az ajánlatok legnagyobb része csak ürügy, ki akarnak szabadulni az illetők a túlzsúfolt gyüjtőtáborokból elviselhetetlen előfeltételei közül.

A brit birodalom miniszterelnökeinek értekezlete

Lisszabon. A brit birodalom miniszterelnökeinek értekezlete a brit hirszolgálati iroda közlése szerint csütörkön megkezdte a birodalom jelenlegi háborús politikájának és jövőbeni külpolitikai magatartásának megvitatását. Bevezetőül Eden külügy miniszter ismertette a dominiumok miniszterelnökeivel Nagybritanniának a brit birodalmon kívül álló államokkal szemben követet politikáját. Az értekezleten résztvevő miniszterelnökök azután ismertetik a háború és béke politikai kérdéseivel kapcsolatos állásfoglalásukat. A vita során megtárgyalták a Németországgal szemben alkalmazandó fegyverszünet végleges kérdéseit is (MTI)

Kivégezték a voironi hétszeres gyilkosság elkövetőit

Páris, május 4. A voironi hétszeres gyilkosság tetteseit, egy 27 éves iskolafelügyelőt, két 20 év körüli tanoncot halálra ítélték. Az ítéletet azonnal végrehajtották. A rendkívüli törvényszék előtt azzal védekeztek, hogy parancsra hajtották végre tettüket, mert tanítók kommunista csoportba szervezték be őket. (MTI)

A madridi brit nagykövet útban hazafelé

Liszabon. Mint a brit hirszolgálati irada jelenti. Sir Samuel Hoare madridi brit nagykövet feleségével a spanyol fővárosból repülőgépen Liszabonba érkezett (NTI)

Bombatámadás személyvonatok ellen

Páris. (Német TI): 83 halottat hoztak ki az angol-amerikai repülők által bombazott két személyvonat romjai alól. Eszakfranciaországban 200 személyt kórházba szállitottak. A halottak számát nehéz megállapitani mivel a támadás során keletkezett tűzben az utasok nagyszáma elégett. (MTI)

Rendelet a vármegyék, a városok és kőzségek háztartási igazgatásának egyszerüsitéséről

Az MTI jelenti: A minisztertanács legutóbbi ülésén tárgyalta a vármegyék városok s községek háztartási igazgatásának egyszerüsítése tárgyában kiadandó kormányrendeletet.

A rendelet értelmében a felsőbb hatóság jóváhagyása nem szükséges az olyan vármegyei, városi, vagy községi határozathoz, amelynek tárgya költségvetésileg nem fedezett, évközben felmerülő olyan kiadás, amely nem haladja meg a rendeletben megjelölt értékhatárokat, feltéve, hogy a fedezet biztosítása végett nincs szükség közszolgáltatás emelésére, vagy hitelmüvelet végrehajtására.

Nem szükséges továbbá jóváhagyás azokhoz a vármegyei, városi, vagy községi határozatokhoz, amelyek tárgya vagyonszerzés, elidegenítés, megterhelés, általában a bérlet- és haszonbérleti szerződések kivételével, valamely szerződés, vagy egyéb jogügylet, ha az érték a megállapított határokat nem haladja meg, visszatérő szolgáltatás esetében az értéket valamennyi szolgáltatásnak a jogügylet egész tartamára összeszámított együttes összege adja.

Nem szükséges jóváhagyás az olyan határozatokhoz, amelyek tárgya bérlet, vagy haszonbérlet, ha az évi bér, vagy haszonbér összege nem haladja meg a megjelölt értékhatár kétszeresét, továbbá tekintet nélkül a bérlet, vagy haszonbér összegére, ha a bérlet, vagy haszonbérlet időtartama a 12 évet nem haladja meg.

Az értékhatár, amelyen alul az egyes határozatok hatályosságához a felsőbb hatóság jóváhagyása nem szükséges, vármegyénél 50.000 pengő, városnál 30.000 pengő, ha a város lélekszáma a harmincezret nem éri el, ötvenezer pengő, ha a város lélekszáma a harmincezret meghaladja, nagy- és kisközségeknél 2500 pengő, ha a község lélekszáma a kétezerötszázat nem éri el, ötezer pengő, ha a község lélekszáma kétszerötszáz és ötezer között van, 10.000 pengő, ha a község lélekszáma ötezer és tízezer között van, végül harmincezer pengő, ha a község lélekszáma a tizezret meghaladja.

A rendelet a továbbiakban intézkedik az alkalmazottak és hozzátartozóik illetményeinek, s kegyellátásának megállapitására vonatkozó vármegyei városi vagy községi határozat jóváhagyásáról

Majd megállapitja, hogy a rendelet rendelkezései Budapest székesfővárosra nem terjednek ki

Lemondott a MÉP elnöksége

Beszámoló a jobboldali egység megteremtésére irányuló tárgyalásokról — Hattagú bizottság a közéleti tisztaság szempontjainak érvényesítésére

Budapest, május 4. A Magyar Élet Pártja vitéz **Lukács Béla** országos elnök vezetésével szerdán délután értekezletet tartott, amelyen báró **Vay László** beszámolt a kormányt támogató pártokkal folytatott tárgyalásáról.

A párt a beszámolót köszönettel és megnyugvással vette tudomásul és **felkérte báró Vay Lászlót, hogy a tárgyalásokat a jobboldali egység megteremtése érdekében tovább folytassa.**

Az országos elnök ezután bejelentette, hogy ő, valamint Bárczay Ferenc pártvezérhelyettes és a párt alelnökei tisztségükről lemondottak és lemondásukat a miniszterelnök elfogadta.

Az ügyek vitelére a párt háromtagú bizottságot választott, amelynek elnöke vitéz gróf **Teleki Mihály,** tagjai: vitéz **Marton Béla** és **Bocsáry Kálmán** országgyűlési képviselők. Ez a bizottság a párt összes alkotmányos szerveinek jogkörét a nemzet nagy érdekeinek szolgálatában gyakorolja. (MOT)

Az „Esti Ujság" munkatársa felkereste a háromtagú ügyvezető bizottság egyik tagját, **Bocsáry Kálmán** képviselőt, ki a következő nyilatkozatot tette:

— A párt túlnyomó többségének általános akarata már az átalakulás óta, megteremteni a magyar belpolitikában azt az egységet, amely a kormány munkáját eröteljesen támogathatja. Ennek a törekvésnek szolgálatában jutottak el a fejlemények a szerda esti határozatig, amelyet a hivatalos jelentés ismertetett.

— Az értekezleten a régi vezetőség lemondott, ugyanakkor **fontos döntések történtek azoknak a magasabb erkölcsi szempontoknak érvényesítése tekintetében is, amelyeknek uralma nélkül új és összefogó párt megalkotását kezdettől fogva lehetetlennek láttuk.** A párt hattagú bizottságot választott azoknak az erkölcsi és anyagi és összeférhetetlenségi szempontoknak elbírálására, amelyeknek alapján az új párt tagjait megtartja. Ennek a hatos bizottságnak tagjai: **Esső Sándor,** vitéz **Kolosváry-Borcsa Mihály, Hunyadi-Búzás Endre, Miskolczy István, Nagy Iván** és **Simon István** országgyűlési képviselők. Ez a hatos bizottság a háromtagú ügyvezető bizottsággal együtt készíti elö a párt új belső szervezetét, a közéleti tisztesség és tisztaság törvényeinek szigorú szemmeltartásával és azzal a céllal, hogy **politikai súlypont** alakuljon ki belpolitikai életünk tisztázására. Ebben az új formában biztosítani óhajtjuk azt is, hogy láthatatlan és felelötlen, vagy mellékutakon folytatott tárgyalások a jövőben ne történhessenek, a kibontakozás tehát komoly felelősséggel, nyiltan és egyenesen legyen biztosítható.

Vitéz **Marton Béla** is nyilatkozott az „Esti Ujság"-nak és kijelentette, hogy boldogan térnek vissza a Gömbös Gyula által kijelölt útra.

Gróf Festetich Sándor belépett a Nemzeti-Szocialista Partba

Gróf **Festetich Sándor** — mint Budapestről jelentik — belépett a Magyar Nemzeti Szocialista Pártba és átvette a pártszervezet főfelügyeletét.

Gróf Festetich Sándor a magyar nemzeti szocialista mozgalom egyik legrégibb tagja, az 1935. évi választáson Debrecenben fellépett és mandátumot is nyert, melyről később lemondott.

A zsidók kötelesek a birtokukba jutó háromezer pengőt meghaladó készpénzt zárlatszámlára befizetni

A Magyar Távirati Iroda jelenti. A 1600—1944. IX. H. sz rendelet 5. §-t ugy rendelkezik, ogy a zsidó *3000 pengőt meghaladó készpénzt köteles a rendeletben meghatározott módon zárlatszámlára befizetni. Ez a rendelkezés a zsidóknak nemcsak az 1600—1944. M. E. számú rendelet értelmében megtett vagyon bejelentés idején felállított készpénzkészletére vonatkozik, hanem bármilyen címen ezután birtokukba jutó készpénzre is fennáll.*

Illetékes helyről nyomatékosan felhivják a figyelmet arra, hogy amennyiben a zsidók kezében lévő kezpénz összege bármikor *a rendeletben megjelent összeget meghaladná, a többletet a zárlatszámlára haladéktalannul fizesse be.* A rendelet végrehajtását a hatóságok ebben a vonatkozasban is szigorúan ellenőrzni fogják és az ellene vétöket a büntető eljárás folyamatba tétele mellett internálják és a készpénzt pedig, amelyre nézve a letétbehelyezési kötelezettséget elmulasztották, elkobozzák.

Kik tekintendők zsidóknak a félvérek közül?

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az 1939: IV. törvénycikk, az úgynevezett II. zsidótörvény annakidején igen bonyolult szabályokat állapított meg a zsidó fogalmának meghatározására úgy, hogy ezelőtt sok esetben alig lehetett eldönteni valakiről, hogy zsidónak, vagy nem zsidónak minősül-e. Ezzel szemben az 1944. március 22 óta kiadott zsidórendeletek tiszta faji alapra helyzkedve egészen világosan állapitották meg a nemzsidók és a zsidók fogalmi körét. Csupán egyetlen kérdésben: a két nemzsidó és két zsidó nagyszüleivel biro személyek, az u. n. félvérek esetében mutatkozott a gyakorlatban bizonyos ingadozás. Illetékes helyről nyert tájékoztatás szerint a félvérek minősítése szempontjából a jogi helyzet a következő.

1. Azoknak a félvéreknek, kik minden vonatkozásban nem zsidónak minősülnek tehát semmiféle korlátozás alá nem esnek, két kategóriájuk van.

a) Az egyik kategóriába azok a félvérek tartoznak, akiknek zsidó származású a szülőjük is már a nemzsidó származású szülővel való házasságkötés idejében keresztény volt. Az ilyen félvér, aki tehát nemcsak maga született kereszténynek, hanem zsidó szüleje is már házasságkötése előtt keresztény volt, minden egyéb körülményre tekintet nélkül teljesjogu nemzsidónak minősül. Teljesjogú nemzsidó az ilyen felvér tehat még akkor is, ha zsidó származású házastársa van vagy volt.

b) A másik felvér kategóriaba az tartozik, aki maga ugyan kereszténynek született vagy élete 7. evének betöltése előt keresztennyé vált, d zsidó zsármazású szülője vagy egyálalán nem, vagy csak házasságkötés után, később tért át keresztény hitfelekezetbe. Ez a kategóriajú félvér azonban csak akkor minősül teljesjogú nemzsidónak, ha soha nem kötött házasságot zsidóval, vagy akár olyan nemzsidóval, akinek egy vagy két nagyszülője izraelitának született. M g a a) kategóriajúz félvér esetében az általa kötött házasságnak nincs jelentősége, addig a b) kategóriajú félvért zsidóval vagy részben zsidó származású nemzsidóval való házasságkötése zsidóvá teszi, még akkor is, ha a házasságot felbontották vagy a házasság az egyik házastárs halála folytán megszűnt.

2. Az a) és b) pont alá nem tartozó félvérek, tehát azok, akik csak 7. életévük betöltése után lettek keresztények, zsidónak minősülnek.

Két és félévi fegyház a 12.000 pengős csalásért

Bari Kálmán budapesti érettségizett magántisztviselő Debrecenben járt ez év elején és a debreceni asztalosokat, szobafestőket kereste fel. Igérte, hogy nagy összeköttetései révén a mai időkben nehezen beszerezhető anyagokat szállit, kiutalásokat is eszközöl. A megtévesztő fellépésü magántisztviselő Killer Ede bútorkereskedőtől 5910, Bálint József asztalosmestertől 5030 és Ruff Mihály szobafestőmestrtől 1400 pengőt vett fel.

A törvényszék most vonta kérdőre Barit, aki beismerte a csalást, elmondotta, hogy **a pénzből ruhákat vett és szórakozásra költötte. Nem volt semmiféle áruja, hogy szállitani tudot volna.**

A bíróság a tanuk kihallgatása után elitélte Barit két és fél évi fegyházra. Az itélet nem jogerős.

A Miasszonyunkról elnevezett iskolanővérek vizsgáztak a Vöröskereszt házibetegápoló tanfolyamán

Ünnepélyes keretek között zajlott le tegnap a Svetits-intézetben a Magyar Vöröskereszt debreceni fiókjának XVI. házibetegápolási tanfolyamának záróvizsgája, melyet dr **Kölcsey Sándorné,** a debreceni Vöröskereszt titkárselnöke vezetett le. A záróvizsgán megjelent Simon Béláné hadtestfőápolónő, Des Combes Henrik, a Vöröskereszt főmegbizotthelyettese, dr Egyed Jánosné vármegyei főápolónő, Rózsa Lenke vármegyei főápolóhelyettes, dr Darkó Jenő és helyettese, dr Tóth Lajosné, ott láttuk a tanfolyam előadóit, dr Jánossy Gyulát, a Vöröskereszt főorvosát, dr Szombathy-Groskó Lajos Vöröskeresztes orvost és özv. Orbán Balázsné oktatótestvért.

A tanfolyam hallgatóinak legnagyobbrésze a Miasszonyunkról elnevezett iskolanővérek Svetits-intézet tanárnöi voltak, akik dr Szombathy-Groskó Lajos, illetve özv. Orbán Balázsné kérdéseire adtak szakszerü, pontos feleleteket, bizonyságot téve felkészültségükről és alapos tudásukról.

A kitünően sikerült tanfolyam hallgatói a következők voltak: Blasszmann M. Teodóra, Barta M. Heléna, Bökönyi M. Annunciata, Dolersal M. Manuela, Düppong M. Wilhelmine, Dobrovszki M. Blanka, Dobrovszki M. Sarolta, Debreceni M. Edit, Fogarassy M. Valéria, Götz M. Eterna, Hoszták M. Aqinata, Hoszták M. Kornélia, dr Hont M. Karmela, Józsa M. Consolata, Kacsala M. Asteria, Kiss M. Leonardis, Kornett M. Riza, Kovács M. Hedda, Köbiös M. Rozália, Kalmár M. Aliz, dr Korpássy Lászlóné, Kneller M. Katalin, Kurucz M. Teobolda, Nádasi M. Chantal, Pusztai M. Remigia, Pendl M. Michaela, Eördögh M. Erzsébet, Eitzi M. Laurencia, Reznek M. Adél, Sipos M. Mechtildis, Simányi Anna, özv. Schütz Ernőné, Varga M. Bernarda, Vojniczky M. Matild, Károlyi M. Norberta, Pónyi M. Agnéta, Szigeti Ilona.

A forint hazája

(m) Hatalmas gesztenyefákkal, sötétzöld ciprusokkal, temérdek gyümölcsfákkal, lugasokra futtatott szőlőkkel borított alacsony halmok és síkságok között kanyarog az Arno. Tavasszal, amikor virágba borulnak a fák, a fehér és rózsaszínü virágözönből szétszórt tanyák, a dombtetőkön a falvak, villák kastélyok, kolostorok, templomok világitanak ki. Az egész halomvidék a csizmaalaku Olaszország germicet alkotó Apenninek magas hegyei kéklenek a messzeségben. Ezt a megkapóan szép és jól megmüvelt népes tájékot Toszkánának nevezzük. Ott, ahol a Német és Felsőolaszországból a Rómába vezető fóút keresztül megy az Arnón és az Apenninokba nyiló utakkal találkozik, nemcsak Olaszország hanem Európa legszebb városainak egyike a 300.000 lakosú Firenze fekszik.

Az ilyen kedvező fekvesü helyen kereskedő városnak kellett kifejlödnie. Firenze már az ókorban is nevezetes hely volt, de a középkorban világhirre emelkedett. Kereskedői az akkor ismert világ minden piacán megjelentek. Gyapjút vásároltak takacsaik finom posztóvá szötték s eztmegint csak firenzei kereskedők vitték vásárokra. Ök öltöztették Európát. Mivel pedig sok helyen jártak, mindegyik pénzét, egymáshoz viszonyitott értékét megismerték. Sokan közülök pézvaltók lettek. Ott ülnek a vasárokon, előttük egy asztalka — a banka — és nagy hozzáértéssel váltották át az idegen pénket a helyi pénzre. Persze haszonra dolgoztak. A firenzeiek lettek az első bankárok. Végül szükségét érezték annak, hogy lyegyen egy állandó pénzük, — amelyhez hasonlitva mindig meglehessen állapitani, mennyit ér más pénz. Ezért mindig egyforma aranyat tartalmazó érmet veretteK s azt a firenzei cimert viselő pénzt fiodentnek, florentnek, magyarul forintnak nevezték el. Ennek mintájára verette a mi Károly Róbert királyunk is az első magyar aranypénzt s ezzel nagy becsületet szerzett gazdasági életünknek. A firenzei bankárok elvállalták azt is, hogy megbizójuk részére behajtják külföldi követeléseiket, vagy kifizetik tartozásukat. Ezzel a vállalkozasukkal megkimélték a kereskedoket a hosszadalmas faradságos és sokszor veszélyes utazásoktól. A megbizásukról szóló levél rendesen igy kezdödött: Fizessen ön X. Y. urnak ennyi és ennyi összeget. Ebből a levélből lett a váltó.

A bankárság nagy jövedelmet biztositott a firenzeieknek. Nagy vagyonok halmozódtak fel sokak kezében. Az egyik dúsgazdag kereskedő család, a Medics (Medici) volt. Tenkintélyét legjobban mutatja, hogy két pápát adott az egyháznak és királynőt a franciáknak. A kereskedők és bankárok a sok pénzt poloták epitésére és diszitésére forditották, fényüzően élek gelőle. A festő és szobrászmüvészet, ötvösség hatalmasan fejlödött ebben a korban. Firenze lett az itáliai tudományos és irodalmi élet középpontja.

Ennek az emléket hirdeti sok palotája, 80 temploma, több híres kép és szoborgyüjtemény. Az Uffici és Pitti palotában a világ leghiresebb képei láthatók. A tanács-tér boltozatos oszlopcsarnoka és maga a tér szebbnélszebb szobrok gyüjteménye. — Olyan ez a tér, mint fóúri szalon a szabad ég alatt. A hatalmas székesegyház derüs fehér színével, különálló tornyával és keresztelő kápolnájával, homlokzatának sok-sok szobrával az élet szépségét zengi. Nem a komor halált, az eljövendő véget juttatják eszünkbe, mint a sötét templomok. A derüs környezetből szinte kiri a polgármesternek inkább vár, mint kastélyszerü lakóháza, tornyos löréses öreg palota. Az Arnót átszelő hidak legszebbje az öreg híd. Mint a fecskefészkek, úgy tapadnak oldalához apro boltok. Az árus kalitkában lévőnek tünik fel. 400 év óta ékszereket és ötvösmunkákat árulnak ezekben a kicsi boltokban

Firenze minden házának, minden utcájának története van. — Hiszen itt élt Dante az olaszok első nagy költője, Michelangelo (mihelanzslo), akiről nem tudják, hogy mint festő, szobrász, vagy épitész volt a legnagyobb, a másik híres festő Leonardo da Vinici (vincsi), azután Macchiaveli (makkiaveli), aki tanácsokat adott arra, milyennek kell a fejedelemnek lenni. Es itt született Amerigo Vespucci (veszpucsi), az a csillagász, aki egy délamerikai expedición résztvéve leirta ezt a földrészt. Ezért nevezték el róla és nem Kolumbusról Amerikát.

A Horthy Miklós repülőalap új elnöke Háry László

A Kormányzó Ür dr **Emher Sándor** ügyvéd, országgyülési képviselőt, a Horthy Miklós Repülőalap elnökét e tisztsége gyakorlása alól saját kérelmére felmentette és helyébe vitéz **Háry László** ny. vezérőrnagyot, a Magyar Aero Szövetség elnökét az elnöki tisztség gyakorlásával bízta meg.

Baranyában és Pécsett nagymennyiségü dugárut koboztak el a zsidóktól

Pécsett és Baranyában a zsidó rendeletek végrehajtása során bezárták a zsidó üzleteket s a **leltározásnál jelentős békebeli árukészleteket találtak, többek között valódi teát, csokoládét, kakaót, kávét, rizst.**

A házkutatások során jelentős mennyiségü zárolt árut találtak a rendőrség. Révész Anna, Kraus Vilmosné, Münez Lászlóné, Ladislai Simon és Weisz Sándorn pécsi zsidó kereskedőket árurejtegetésért őrizetbe vették.

Leventéket avatott az „Attila" Bajtársi Egyesület

Bensőséges keretek között folyt le az »Attila« Bajtársi Egyesület helyiségében a Bajtársi Egyesület Szépmives törzsének levente vizsgája és bajtársavató dísztábora.

Az avteáse a törzs vezére, Piros Sándor törzsfő végezte. Az avatási szertartás után magasszárnyalású beszédet intézett a törzshöz. Lelkes, harcos szellemmel áthatott szavaiban rámutatott a mai magyar élet nagy kérdéseire, egető problémáira. Hangoztatta, hogy a *történelmi idők nagy feladatokat is jelentenek s a tetterös turulszelemmel áthatott ifjuság áldozatvállalására ma sokkal inkább mint máskor, szüksége van a nemzetnek. Hangoztatta, hogy a törzs mindig hiven, megalkuvás nélkül követte magasztos célját, s az irodalom fegyverével szolgálta a magyar nemzeti kulturában összefogó jobboldali egység gondolatát. Egő fáklyát és véres kardot adok minden új levente bajtárs kezébe, mondotta. A fáklyával be kell világitani a magyar éjszakát, s az álmokat fel kell ébreszteni az örök csodaváró álomból, mert új hitre, új munkára, új lendületre van szükség a magyar életben. A véres kard pedig hirdesse a fenyegető veszedelmet s a véres kard láttára újra egy táborba szálljon a magyarság.*

Piros Sándor törzsfő nagyhatású beszéde után a törzs leventéi letették a turul-esküt, majd Kerek György a B. L. vezetője szólott a törzs új leventéihez. A kerület részéről a távollevő Szabó Miklós kerületi vezérbajtárs helyette siposs István kerületi alvezér üdvözölte a felavatottakat.

Ti vagytok hazánk igéretes magvai, mondotta, mely gyökeret ereszt, törzset nevel, virágot hajt és gyümölcsöt érel a magyar holnapnak. Beszédének további részében kitartásra és harcos munkára hivta fel az uj leventéket.

A felavatottak nevében Csiffám Sándor levente bajtárs mondott köszöntő szavakat. A törzs nevében szent fogadalmat tett, *hogy — mindenkor szorgalmas munkásai lesznek a magyar kultúrának. A magyar nyelv a magyar kultúra volt az, mely a kard mellett ezer esztendeig megtartott bennünket és mi is igyekezni fogunk, hogy méltó utódai lehessünk elődeinknek.*

A beszédek elhangzása után a regős csaport hamisithatatlan magyar népdalokat énekelt igen szépen, a mély hatású ünnepely a Himnusz hangjaival zárult.

Debreceni Csokonai Színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR:

Pénteken este: **Csárdás**, B) b.

Szombaton délután: **Csavargóleány**. Filléres helyárak.

Szombaton este: **Csárdás**, C) bérlet.

Vasárnap délután: **Csárdás**. Rendes helyárak.

Vasárnap este: **Csárdás**. Bérletszünet.

Hétfőn délután: **Hamupipőke**. Gyermekelőadás, mérsékelt helyárak.

Hétfőn este: **Kaméliás hölgy**. Munkáselőadás.

Csárdás

Szépen sikerült előadás keretében újította fel az Unger társulat Szilágyi László-Budai Dénes: CSÁRDÁS című operettjét. — A magyaros hangulatú színpadi produkció nem veszítette el vonzó hatását a tovaszállt évek folyamán s Budai Dénes sikerült slágerei pedig egyenesen kellemesen hatnak.

A darab szereplői közül elsősorban **Jurik Icát** illeti elismerés, akinek pompás színpadi készsége ez alkalommal is maradéktalanul érvényesült. Kifogástalan játékkészsége mellett rutinos tánctudása csak fokozta formálása értékét **Turcsi Gitta** a szokott formában nyujtott kifogástalant. **Károlyi István Gusztáv** hercege sima modorban mintázott játék a magasrendüség megfogalmazásának minden jó kellékével. **Dalmady Géza könnyelmüségre hajlamos Vecsey grófja, az elirt szerep dacára is rokonszenves.** A hangjához mély fekvésü énekszámokat szivesebben vettük volna magasabb hangnembe transzponáltan. **Deésy Jenő** Rigó Marcija a szív melegétől áthatott alakítás. Nagy színészrutin jellemzője ennek a formálásnak s nem hiányzott belőle a derüs lélek megnyilatkozása sem. **Csengeri Aladár** kedves könnyedséggel mozgott, jól és ügyesen táncolt és énekelt. **Szabó Samu** humora elemében sziporkázott. — Egyéni ötletei sokszor fakasztottak harsogó derüt. Zamatos humorával, különösen a harmadik felvonásban brillirozott. **Oláh György** jó készséggel mintázott alakítása mellett **Borza Ibolya, Fehér János és Dóka János** emelkedik ki a kisebb szerepekben.

Deésy Jenő rendezése gondosságra törekvő. Diszletezésben, s szövegmondásban azonban kisebb, de mégis bántó hibák mutatkoznak, amelyeket könnyen korrigálni lehet és kell is. A zenekarból sajnálatosan kimarad a zongoraszólam és igy a jól meghangszerelt zene üresen szól. — **Hukvári Jenő** egyébként jó helytállással vezeti együttesét.

CSOKONAI
SZINHÁZ
Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.

Péntek este B) bérletben,
szombat este C bérletben,

Csárdás

Szilágyi—Budai sláger-operettje.

szombat délután

Csavargó leány

FOTOKÓPIÁM
Egész íves formában 1.80
fél íves formában 1.08
Elkészítése meg is várható!
a fekete is jól olvasható és hitelesíthető is.
Kiss Drogéria fotó Debrecen
Csapó-utca 34. szám. Telefon: 33—66.
Vidékre munkák sorenkivül készülnek!

Május 12-én, pénteken este 6 órakor lesz gróf Gessler zongoraestje

Hosszabb tárgyalás után sikerült a Zenekedvelők Körének a Német Tudományos Intézettel karöltve lekötni a kiváló berlini zongoraművészt, gróf **Gesslert**, aki egyben világhírü Brahms játékos is.

Akik a Kölni-trió elmaradt hangversenyére jegyüket kiváltották és megtartották, jegyükkel erre a hangversenyre beléphetnek. — A többi tagok jegyüket f. hó 10 napjáig, szerdáig okvetlenül vegyék át a Bertók-féle könyvkereskedésben, ezen időn túl ugyanis csak napi jegyeket árusítunk.

Rádióműsor

Május 5. Péntek: 10.10 Zenekari muzsika. 11.15 A rádiózenekar műsorából. 11.4 Mit egyék az egyéves gyermek (Felolvasás) 14: Magyar nóták. 15.05 Beszkárt-zenekar. 76: Anghi Balázs: Gyilkos-tói képek. 16.20 Szalonzene. 17: Vitézi Rend Zrinyi csoportjának műsora. 17.35 Sportközlemények. 17.45 Német hallgatóinknak. 18.20 Népdalfélóra. 19: Marhalko Lajos: Szeged, az antibolsevizmus bölcsője 25 évvel ezelőtt. 19.15: Cigányzene. 19.50: Családi tanács. Operett egy felvonásban. 20.25 Erdélyi költők tavaszi versei. 20.50 Ferdinándy Gejza: Légoltalom és hulladékpapirosgyüjtés. 21.05: Magyar zeneszerzők félórája. 20.20 Géczy zenekar. 22.40 Melles-zenekar.

Május 20-ig le kell vizsgázniok a joghallgatóknak

Mint már közöltük is, megjelent a miniszteri rendelkezés az egyetemi hallgatók vizsgarendjéről. Ennek értelmében a joghallgatóknak május hó 20-ig le kell vizsgázniuk. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán csak a leadott anyagot kérdezik a vizsgák alkalmával.

Nagyszőllős keresztény kereskedőket és iparosokat kér

A Baross Szövetség felhivja a keresztény kereskedőket és iparosokat, hogy letelepülésükkel vegyék át Nagyszőlősön a megüresedett zsidó üzleteket és műhelyeket. Nagyszőllősön ugyanis elkülönítették a zsidókat és ezért sok szakmában egyeláltalában nem lehet a szükségletet kielégiteni. Sürgősen kellene Nagyszőllősre üveg- és porcellánkereskedő, férfiruhakereskedő, női divatárus, női kalapos, füzőkészitő, bútorkereskedő, könyvkötő, kárpitos és redőnyjavitó, kefekötő, s timár, börgyáros, bádogos stb. A jelentkezők azonnal üzlethelyiséget, műhelyt és lakást kapnak. elentkezni lehet a Baros Szövetség országos központjánál, Budapest, VIII. Múzeum utca 17 vagy közvetlenül a Baross Szövetség nagyszőlősi fiókjának elnökségénél.

— **Nedics szerb miniszterelnök kabinetfőnökének, Massalovics ezredesnek a merénylőit letartóztatták.** Massalovics ezredes ez év március 8-án merénylőnek esett áldozatul. A merénylők: Dragutin Milajovics kapitány és Miliszlav Nikolics hadnagy, a volt jugoszláv hadsereg tisztjei. Mindketten beismerő vallomást tettek.

APOLLO
filmszínház

Előadások: 3, 5, 7 órakor, vasárnap délelőtt 11-kor is. Lukács Margit, Nagy István és Goll Ben a főszerepben:

Fekete hajnal

A magyar filmgyártás drámai fordulatokban gazdag művészi alkotása.

A madridi magyarok szeretetcsomagokat küldtek a budapesti bombakárosultaknak

A világ magyarsága ezekben a napokban aggódó szeretettel gondol Budapest lakosságára, ahol nyugodtan és hősiesen élték át az angolszász terrortámadásokat. A külországokban élő magyarok sok-sok levelet küldenek haza és ezekben a levelekben minden segitségüket felajánlják az itthoni magyaroknak. Az összetartás és a nemeslelküség ilyen szép példáját mutatták a madridi magyarok: négy szeretetcsomagot küldtek a budapesti bombakárosultaknak. A szeretetcsomagban Szánthay Jenő vezérkari ezredes, madridi katonai attasé, 40 ruházati cikket, két rend férfiruhát, hat doboz tejkonzervet, 4 kiló főzőcsokoládét küldött a kibombázott budapesti magyaroknak: Beosztottjai Józsa Miklós, Csernáth János és Fülöp József, több mint száz ruhadarabot gyüjtöttek össze, hogy segitségére siessenek azoknak a testvéreiknek, akik a bombázások következtében ruhaneműben szükséget szenvednek.

Theologusokat küldenek ki azokhoz az egyházközségekhez, ahol segédlelkészekre égető szükség lenne

D dr Révész Imre püspök körlevélben értesitette a Tiszántúli Egyházkerület espereseit és lelkipásztorait, hogy a rendkivüli helyzetre tekintettel az új tanév megkezdéséig azokra a helyekre, ahol segédlelkészekre égető nagy szükség van, hittanhallgatókat küld ki. Az exmittált hittanhallgatók azonban a pünkösdi legációban résztvesznek s küldetésük az új tanév megkezdésekor automatice megszünik. A kiküldetést igénylő lelkipásztorok kivánatos, hogy a kiküldendő hittanhallgatóval már előzetesen megállapodjanak.

Erre az intézkedésre azért került sor, mert a tiszántúli egyházkerületben igen aggasztóan alacsony a segédlelkészek száma. Jelenleg az egyházkerületben 240 segédlelkész van, ez az adat annál érdekesebb, mert alig egy évvel ezelőtt még több mint 300 segédlelkész volt. A létszámapadás egyik oka a más kerületbe való elbocsátás, mivel most mindenkit a lakóhelye szerint illetékes egyházkerületben kell nyilvántartani. De a létszámapadás oka másrészt a lelkészi pályán való nagyobbmérvü elhelyezkedési lehetőség.

Az emlitett számú segédlelkészek közül lelkészi munkakörben szolgál 183 segédlelkész. — Ezek között is van azonban már megválasztott, de még be nem iktatott lelkipásztor. Ezenkivül rövid időn belül 10—12 lelkipásztori állás kerül betöltésre. Valószinü tehát, hogy a segédlelkészek száma még csökkenni fog. Lelkészkibocsájtás rövidesen nem lesz, de itt sem lehet tiznél több vizsgázóra számitani.

A segédlelkészek közül igen sokan, mintegy ötvenheten teljesitenek nem kizárólag lelkészi munkakörben szolgálatot. Többen teljesitenek ezenkivül tábori lelkészi szolgálatot.

Révész Imre püspök fentemlitett rendelkezésén kivül javaslatba került az is a segédlelkészhiány csökkentésére hogy a nagy gyülekezetekben és esperesi székhelyeken az adminisztrációs munkák elvégzésére nem lelkészi munkaerőt kellene alkalmazni, hogy az igy felszabadult segédlelkészek lelkészi munkakörben foglalkozhassanak.

A HERCEG és KARMESTERE

Amikor Napoleon, a korzikai világhódító bevonult Bécsbe, az öreg Eszterházy herceg már nem élt. Ezt a szégyent nem birta volna elviselni Kismarton örökös ura, akinek családfájával nem mérkőzhetett a Bonaparték familiája.

A hercegi palota, ahol a nagyúr élete javát leélte, még áll Bécsben. Napoleon és családja eltünek. Európa egykori leigázójáról alig beszél már valaki, ellenben az öreg Eszterházy herceget még mai is emlegetik. Hiszen olyan házat, amilyent ő vitt, nem előtte, sem utána nem ismert a történelem. Ami, vagy aki valamit számitott Európa életében a napoleoni korszakban, az mind megfordult a Fürstlich Eszterházischer Palais-ban a császárvárosban. Estélyei, művészi előadásai, magánszinháza és házizenekara mellett eltörpültek Ferenc császár udvari estélyei, fogadásai, s ha porosz király vagy a minden oroszok cárja Bécsbe jött, biztos, hogy először Eszterházy hercegnél vizitelt le, elsőbbnek vélvén ezt a magyar nagyurat az udvarnál is.

Érdemes is volt a hercegnél lenni. Legpompásabban berendezett kastélyában a modern kényelem mellett olyan konyha volt, amilyenhez hasonlót egyetlen dinasztia sem tudott mutatni. Házi szinháza tütett minden más szinházon, s művészi gárdájának tagjait, ha lehetett egyenesen a párisi operához vagy a milánói Scalához szerződtették. Hanem hát mindezek fölött volt híres kismartoni házi zenekara, amelynek élén az ottani kántor, Haydn József a „Gott erhalte" szerzője állott. Ezt a zenei zsenit az öreg herceg fedezte föl. Vele állittatta össze az egész kismartoni orchestert. Haydn beutazta fél Magyarországot s összeszedte a mult század fordulóján (1785-től) Zala, Somogy, Veszprém, Fehér, Tolna, Buda, Nagyvárad (itt az öccse volt a püspöknél regens cheri), Eger, Kassa, Miskolc és Szeged legjobb muzsikusait. Helyettesét Sopronból, első brácsását pedig Szombathelyről szedte föl. Valami negyven tagú volt ez a zenekar s olyan tökéletes, hogy egyszer az orosz cár is eljött, hogy meghallgassa. A herceg úr hamarosan Bécsbe vitette az egész társaságot, ahol aztán husz éven át Európa zenei központja lett az Eszterházy-palota. Ezt Haydn-nek köszönhették, ezt tudta a herceg is és meg is becsülte a karmesterét.

Két büszkesége volt az öreg úrnak, a házi nagyverseny-zenekara és kismartoni telivér ménese. Hanem hát egy napon beállított Kismartonból a honorum director s nagy reverenciával jelentette be, hogy a hitbizomány nem birja már a főmagasságú gazda úri kedvteléseit s ha azonnal nem jön a legszigorúbb takarékosság, hát bizony következik a sequestrum, amit már a főherceg nádor úr őfelsősége is megpendített és a Kancellár Metternich herceg, kaján mosollyal tudomásul vett.

A herceg sokáig gondolkodott, de aztán maga is belátta a szomorú helyzetet s magához rendelte Haydnt. Dolgozó szobájában fogadta kedvelt karmesterét s hosszú hallgatás után elmondta, hogy a takarékosság megköveteli bécsi háztartása felosztását s ezért zenekarát, bár majd a szive hasad bele, mert maga is muzsikus volt, elbocsájtja. Minden tagja egy évi fizetését, karmestere két évi járandóságait előre megkapják.

Haydn majd összeroskadt a hir hallatára. De a herceg is elfordult s úgy törölte könnyeit. Végre a karmester törte meg a kinos csöndet:

— Fömagasságú uram, ez lehetetlen. Magamat nem bánom. Berlin és Lipcse hivnak, de mi lesz negyven muzsikussommal?

— A kezökre járok, hogy elhelyeződhessenek.

— Köszönöm jó Uram! Van-e még parancsa számomra?

— Igen! az utolsó szerdán rendezi meg a búcsúhangversenyt. Jelen lesz az udvar a császár őfelségével, a kancellár, a főpapok, bibornokok, diplomaták. Olyan müsort állitson össze, amit száz év mulva is megamlegetnek.

— Meglesz, Hercegem!

Elkövetkezett a nagy nap estélye. A terem zsufolásig megtelt. Az első sorban ült a herceg házigazda, a császár, Metternich, a nádor, Pless és Öhls hercegnői, az angol, porosz és orosz követek. Az emelvényen Haydn zenekarához csendben kezdte meg hangversenyét, Szomorú, elégikus müveivel. Utoljára maradt a „Könnyek szimfóniája". Zokog a közönség. Haydn és muzsikusai is. Alig fejeződnek be az utolsó akkordok, amikor először a fuvolások, majd a pikulások oltják el gyertyáikat, veszik zeneszerszámaikat és távoznak. Ezt követik a csellisták, bögösök, brácsások és hegedüsök s végül maga Haydn. A közönség érthetetlenül nézi, mi történt? Aztán örjöngve zúdul fel s Haydnt, az isteni művészt éltetik.

Eszterházy herceg zsebkendővel törli könnyeit, majd hirtelen felugrik és szalad Haydn után. A folyosón elkapja:

— Vissza az egész zenekarral! Folytatjuk a hangversenyt? Érti Haydn? A ménesemet Kismartonban eladom, a schwechabi gazdaságot feloszlatom, de maguk maradnak!

Pár perc mulva ismét meggyulnak a gyertyák s a hangverseny hajnalhasadásig folytatódik. Ropogós magyar hóták, csárdások, katona indulók s vig valcerek követik egymást és befejezésül az az nap született „Gott erhalte", amely a császári ház himnusza lett, ma pedig a német birodalomé. Tombolt a közönség. A herceg boldog. Ferenc császár megöleli Haydnt s udvari főzeneigazgatóvá nevezi ki.

A zenekar azután még sokáig szórakoztatta a bécsi közönséget, s csak 1809-ben oszlatták fel, amikor az öreg Eszterházy herceg örök álomra hunyta le szemeit. Az ő és Haydn nevét megőrzte hálás tisztelettel az utókor, két nagyúrét, akik nemzetük dicsőségére éltek.

László Zoltán dr.

HUNGARIA
filmszínház

Derüs, pajkos vigjáték, a békebeli Salzburgból:

A félnapos boldogság

Főszereplők: Willy, Fritsch Herta Feiler Heinz Saltner.

Előadások kezdete: 5 és 7 ó.

METEOR
mozgó

Pénteken, szombaton, 5 és 7 órakor, szombaton utoljára. Páger, Tasnády Mária, Mály Gerő, Vaszari Piri, édes-bús magyar filmje:

Az édes mostoha

Megszünt az egyetemi hallgatók önkéntes munkaszolgálata

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1939 évi rendelete alapján működő egyetemi s főiskolai hallgatók önkéntes nemzeti munkaszolgálatát most kelt rendeletével megszüntette. Az emlitett szervezet körében alkalmazott személyek szolgálati jogviszonyának megszüntetéséről és a szervezet használatában levő államkincstári vagyon további felhasználásáról szintén a vallás- és közoktatásügyi miniszter fog intézkedni. Az egyetemi munkaszolgálat megszüntetéséről szóló intézkedés a hivatalos lap csütörtöki számában jelent meg és ezzel egyidejüleg az 1939 évi, valamint az 1938 évi hasonló tárgyü rendelet hatályát veszi.

Vigszínház
mozgó

Ma 5—7 órakor, a vidám, izgalmas szórakoztató, háborús magyar filmremek:

Viharbrigád

Sárdy, Bordy Bella, Kiss M. Pethes, Makláry, stb.

Ballada egy tizgyermekes anyáról

A történelemírással kapcsolatban valahogy mindig nagy hiányosságnak éreztük, hogy tipikusan és részrehajlóan férfi történelmet ír. Az események nagy mozgatói és kerékkötői, akik hatalmas beleszólást jelentenek az emberiség sorsába, **szinte kizárólag férfiak a kőkorszaktól napjainkig**, sőt az az elenyésző számú történelmi alak, — akik helyet kaptak a história lapjain is — kivétel nélkül férfitettekért kaptak megörökítést... Rozgonyi Cecilétől, Dobó Katicától az orleánsi szüzig...

Pedig már egyszer, talán éppen napjainkban, **érdemes volna megcsinálni a nők történelmét, megírni azoknak a hős asszonyoknak emberfeletti küzdelmét, akik acélos szívvel, határtalan önfeláldozással állnak meg az idők viharában, Amikor acélszörnyetegek és gépmadarak ezrei halált szórnak, ők valami szent elhivatotsággal új embert adnak, új életet a jövő számára...** Megörökíteni azokat, akik **odaállnak az elárvult férfi posztokra és hősies helytállással küzdenek, dolgoznak családjukért, gyermekeikért.** Nem férfi tettekkel, hanem **asszonyok módjára tudnak hősök lenni...**

Sorainkban is **az első helyek illetik meg a scokgyermekes családanyákat...** A debreceni sokgyermekes anyákkal foglalkoznak ezek az írások, melyek közül az elsőben **Koroknai** Imréné Zádor utca 19 szám alatti lakos, **tízgyermekes anyáról szólunk...**

Egészen egyszerű kis külsőségi ház öleli magába a tízgyermekes család életét. Az apa, **Koroknai** Imre kövező napszámos, — Bartha kövezőmesternél munkában van... Odahaza az anyát találjuk tíz gyermekével... Tiszta, rendes otthon mosolyog felénk, **egyszerűségét tíz kis magyar élet díszíti...** Édes, fürtös fejecskék, mosolygó szájak, barátságosan integető kezek villannak a belépő felé az udvarról, a szoba sarkából, mindenfelől... Az anya még egészen fiatal, napbarnított, nyílt, jó magyaros arcú asszony, tiszta tekintetéből szeretet sugárzik, látszik, hogy gyermekek között él, ahol sokszor bizony még az élet reálisabb dolgait kérő gyermek óhaját is egyedül ezzel a végtelen türelemmel, szelídült szeretettel tudja csillapítani... **Mialatt elénk siet, szoknyájában egész kis erdő kapaszkodik gyermekkezekből...**

Megtudjuk, hogy **közel két évtizede házasok, a legnagyobb gyerek 16 éves, a legkisebbek Klára és Márta, két kis egyforma dundi arcu leány, ikrek, nyolc hónaposok. A gyerekek közül nyolc lány ketto fiú.**

Valami mélységes megelégedés csendül ki Koroknay Imréné hangjából, ahogy életéről beszél, mely olyan tiszta, szegényesen egyszerű, mint a szobájuk. Belső kiegyensúlyozottság, szelíd nyugalom árad szavaiból.

— Meg vagyunk mink itt a magunk szegénységében — mondja. Ha a gyerekek egészségesek, akkor rendben van minden. Persze, ahol ennyi a gyerek, ott ritkán van teljesen rendben mindegyik. Elégedett vagyok, férjem nagyon jó ember, szereti a családját. Ha néha olyan dolgok torlódnak össze, ami nagyon elkeserítene, — csinál valamelyik gyermek valamit, amin elnevetem magam és már vége is a rossz hangulatnak.

Kora reggeltől késő éjszakai órákig talpon van. Mig tíz gyermeket rendbe hoz, megetet, aztán megfőz a tizenkét tagú családnak, mos, varr rájuk, bizony a leghosszabb nyári napot is meg kell toldani néhány pihenésből ellopott éjszakai órával, hogy minden rendben legyen. De vállalja szívesen, egész szívvel ezt, élete ott örlődik fel tíz gyermek mellett, szétosztja közöttük, ebédnél legjobb falatjait szájukba dugja. Tekintete lassan elfénytelenedik, arcára egyre több ráncot karcolnak az évek, **de tíz sugárzó fiatal élet lobog körülötte, akik testéből sarjadtak, életének lángjánál serdülnek, simogatásától puhavirágsziromként röpködő szavalból tanulják meg: mi a szeretet, az önfeláldozás.** És mire Koroknay Imréné megöregszik, helyette tíz új, friss élet indul el az örök magyar uton. Soha nem szünő folytatásként. Tíz élet, akikből még minden lehet, becsületes, építő, alkotó munkásember, feltaláló, az emberiség jóltevője, anya, minden. Mert a legnagyobb lehetőségek az ilyen kis házakból fakadnak, mint **a Zádor utca 19 szám alatt, a Koroknayék lakása.**

Búcsúzóul még megkérdezzük, nincsen e valami kívánsága?

Elpirul egy kicsit restelkedve...

— Ennek a két legkisebb gyereknek, a nyolchónapos kis Klárának és Mártának szeretnék nagyon egy kocsit. A sok munkától úgy el vagyok fáradva, majd leszakad a karom, nem birom őket mindig karon cipelni. Olyan jó volna csak leülni és elringatni őket. Ma olyan nehéz és drága az élet, nem jutott kocsira a keresetből, igy nőttek eddig is, pedig nem is kellett volna dupla kocsi, olyan kicsikék, egyesben is megférnének. Ezt az egyet nagyon szeretném, hogy én is kocsiban vihessem ki a két kis lányomat.

Koroknai Imrénének, az örök anyának egyetlen kívánsága van: egy gyermekkocsi a is ikerlányoknak.

Mikor elhagyjuk a Zádor-utcai házat, **kis kövér kacsók integetése rebben utánunk, puha kacagások, mint fészkéről szálló madár röppennek fel. És érezzük, hogy ebben a szent szegénységben annyi gazdaság van, amiről egy életen át még álmodni sem tudnak sokan, nagyon sokan.**

Ujabb harmincezer ember részére készül légoltalmi óvóhely Debrecenben

A háztulajdonosok kéreime a tervezési díjak leszállitására és a terheknek a lakókkal megosztott viselésére

Debrecen egyike azoknak a magyar városoknak, amelyek a történelmi napok komolyságát teljes mértékben átérezve felkészültek és felkészülnek a próbaratevő napokra. *Esztendők sorsa óta folyik a Légoltalmi Liga vezetőségének irányitása mellett a nagyszabású kiképző és felvilágositó munka, most pedig a 20 személynél több lakosu bérházak több száz óvóhelye után sor került a kisebb épületek lakóinak biztonságba helyezésére.* Néhány honapon belül mintegy 1000 házcsoport óvóhely létesül újból Debrecenben, melyben 30 ezer ember nyerhet légiveszély esetén oltalmat.

Megemlékeztünk a debreceni háztulajdonosok hazafias érzésű fűiött áldozatkészségéről, — melyel az idők komolyságát teljes mértékben átérezve vállalják a nehéz helyzetükben újabb kiadásokat jelentő óvóhely létesitési költségeket. Ezzel kapcsolatban *több háztulajdonos keresett fel bennünket és az alábbiakban szögezték a háztulajdonosok álláspontját:*

— Debrecen az ugynevezett kis háztulajdonosok városa, ahol nem haszonra bazirozó bérpaloták sora emelkedett, mint inkább sokszor egy egész élet szorgalmas verítékes munkájának kis családi házak létesültek. — Nem túlzunk, amikor azt mondjuk, hogy a magyar társadalom egyik biztos pillére ez a kis háztulajdonos réteg, melynek fáradságos munkával megkuporgatott pénze nem spekulációra kellett, nem megfoghatatlan és megadózhatalan dolgokba fektet te azt, hanem házának fundamentumával oda kötötte a magyar röghöz, melyért élnünk kell. Példát mutat a debreceni közel 15.000 kis háztulajdonos arra, hogyan kell nehéz, megpróbáltató időkben helytállni, hiszen egyetlen zokszó nélkül tudomásul vette, amikor mindennek emelkedő árával szemben öt esztendő óta egyetlen fillér lakbéremelkedés nélkül bocsátja rendelkezésére háztulajdonát magyar testvéreinek. Közben a háztulajdon terhei is emelkedtek, a tatarozás költségei hihetetlenül felszökkentek és bizony nagyon sok embert, akik egy életen át, mint nyugdíjat gyűjtötték néhany lakós kis házuknak összegét, existenciájában is érintette a lakbér rögzitése. Nem lennének azonban jó magyarok, ha nem éreznék át hogy amikor fiaink a harctéren véreznek, nem lenne fontos senki számára a még olyan verítékkel szerzett és existenciális jelentőségü kis vagyon sem, a nagy cél, a győzelem érdekében minden áldozatot meg kell hozni. Természetesen hasonló belátással fogadjuk, házcsoportóvóhelyeket kell létesíteni itt mindnyájunk oltalmáról van szó.

— Amikor azonban a kis háztulajdonosok minden áldozatot meghoznak és 3—5000 pengős költséggel házcsoportóvóhelyet létesitenek két dologra legyen szabad felhivnunk a figyelmet.

— Egyik az, hogy az igazságos teherviselés elvénél fogva kérjük: ne csak a háztulajdonos viselje az óvóhely költségeit, melyek személyenként 80—pengőre tehetők. Ez az összeg ha megosztjuk a ház lakosai között, nem sok, de ha már évek sora óta áldozatok sorát viselő háztulajdonost terheli egyedul sok haszat bizony létalapjában ja meg a háztulajdonost, arról nem is szólva, hogy vannak ülterhelt ingatlanok is kis számmal, melyekre a kölcsönt sem folyositják. Azt hisszük, hogy a háztulajdonosok eddigi áldozatos teherviselese felmenti őket meg a látszatától is annak hogy önzésből kérik ezt az egyenlő és igazságos tehermegosztást lakók *és háztulajdonosok között az óvóhelyek költségeivel kapcsolatban.*

— A másik kérelem az óvóhely-tervek díjának kérdésével kapcsolatos Hat tervező van kijelölve Debrecenben és a tervezési díj személyenként nyolc pengő. Ez sok esetben szinte több az óvóhelyre átalakitás költségénél. Tudjuk jól, hogy hatalmas munka és fáradság a kijelölt hat mérnöknek zaros időn belül 1000 óvóhelyet megtervezni, de éppen a háztulajdonosok évek óta panasz nélkül viselt terhei alapján kérhetjük őket arra, hogy a légoltalom nagy céljai érdekében vállalják hasonló áldozatot és a lehető legcsekélyebb költség mellett sziveskedjenek e terveket melyek jórészt úgyis sablonok, elkészíteni. Hiszen nyolc pengős személyenkénti tervezési díj mellett az óvóhelyek létesitési költségén felül 240.000 pengő tervezési költség hárulna ezer háztulajdonosra. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a tervező mérnök urak is méltányosnak találják kérelmünket, melyet egyébként mind két pontra vonatkozólag illetékes helyre is eljuttatjuk.

A háztulajdonosok kérelmével kapcsolatban kérdést intéztünk Kalenda Lóránt műszaki főtanácsoshoz, Debrecen város műszaki ügyosztályának vezetőjéhez, aki a következőket mondotta:

— A tervezési díjak tekintetében magam is méltányolandónak itélem a háztulajdonosok kérelmét. Itt legigazságosabban egy degresziv skala felallitásával lehetne megoldani a kérdést, ahol 40—60 személy részére készül óvóhelynél természetesen mérsékeltebb személyenkénti tervezési díjat lehet felszámitani, mint ahol 20 személy részére készül az óvóhely. A háztulajdonosoknak valamennyi ezzel a kérdéssel kapcsolatos kérelme ügyében az Országos Óvóhelyépitési Kormánybiztosa dönt, a hozzá címzett és a polgármesteri iktatóban benyújtott méltányos kéréseket magunk is támogatjuk.

Megkezdték Nagyváradon 30.000 zsidónak gettóba való átköltöztetését

A gettó területéről kiköltözött keresztények a felszabadult zsidó lakások ba költöznek

Csütörtökön reggel megkezdték Nagyváradon az ott lakó 30 ezer zsidónak gettóba való elhelyezését. A gettónak kijelölt városrészből a keresztény lakosságnak el kell költözni négy nap alatt; hogy a zsidók odaköltöztetése is véghez vihető legyen ugyan azon idő alatt.

A gettónak kijelölt terület 22 utcát foglal magába és ezt a területet a zsidóknak nem szabad elhagyni. Az egész területet két méteres kerités veszi körül és a kaput rendőrség őrzi majd. A polgármesteri hirdetmény közli azt is, hogy a gettónak kijelölt területén lakó nem zsidók részére a mostaninál jobb egészségesebb lakásokat utalnak ki részükre a zsidók által elhagyott lakásokból. A nem zsidóknak a költözködéssel járó kiadásait a zsidók vagyona terhére a városi hazipénztár előlegezi. A gettónak kijelölt területen lévő nem birtokokban lévő ingatlanokat a város kisajátitja. A kiköltöztetéssel kapcsolatban zár alá veszik a zsidók összes ingó vagyonát, beleértve a tüzifát is.

Az átköltöztetés reggel 8 órától este 8-ig tart és négy napnál tovább nem lezárják a gettót annyira hogy még a szabad utcákra néző ablakokat is bedeszkázzák.

A gettóban kórházat szerveznek és öt tagú zsidó tanács intézi az ügyet.

Pályaudvari bőröndtolvaj lány ellen tettek feljelentést, aki egy nap alatt 5000 pengő értékű csomagot lopott

Takács Mihály borsai pincér Debrecenen keresztülutazott. Miközben vonatjára várakozott a pályaudvaron, elérkezett a jegyváltás ideje. Csomagját rábizta egy közelben tartózkodó és a böröndök megőrzésére készségesen ajánlkozó fiatal hölgyre. Mikor a jegyekkel visszatért, a hölgynek már hült helyét találta és vele együtt eltüntek böröndjei is, amelyben 950 pengő készpénz és 3500 pengő értékü ruhanemü volt.

Valószinüleg ugyanez a hölgy lopta el a csomagját Lakatos István pincér, dunaszerdahelyi lakosnak, aki egyik nyiregyházi hozzátartozójának vitt élelmicikkeket és ruhanemüket. Debrecenig szerencsésen el is hozta, itt azonban jegyváltás alatt egy közelben tartózkodó hölgy ellopta a csomagot.

A károsultak feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a pályaudvari bőröndtolvaj nő kézrekerítésére.

Bravuros nyomozással egy óra alatt elfogta a rendőrség a nagyerdei halálos autógázolás tettesét

Beszámoltunk arról a halálos szerencsétlenségről, melynek áldozata **Homoki Lajos 47 éves ötgyermekes világítási vállalati lámpagyujtokáto, Géza-utca 2. szám alatti lakos volt, akit a Horthy Miklós-uton, ahol kerékpárjával szabályszerüen haladt, ismeretlen, nagy sebességgel száguldó autó elgázolta.** Az autó a kerékpárt és Homoki Lajos testét 15 méteren át tolta maga előtt, az elgázolt férfi, akit néhány héttel előbb a Thaly Kálmán-utcán szerencsés kimenetelü autóbaleset ért, **ezúttal néhány perccel a gázolás után belehalt sérüléseibe.**

A gázoló autós lelkiismeretlenül tovább száguldott, nem vette fel áldozatát, hogy ismeretlen maradhasson a hatóságok előtt.

A gázolás után a helyszínre bizottság szállt ki, élén Szabó Gyula rendőrtanácsos, bünügyi osztályvezetővel, aki **személyesen irányította az ügyben a nyomozást. A helyszínen talált nyomok alapján rövid idő alatt megállapította, hogy milyen kinézésü volt az autó és milyen sérüléseket szenvedett. Ennek alapján egy óra leforgása alatt Baló Tibor és Oláh Mik-**

lós detektívek előállították a gyanusitottat, a gyanusított azonban eleinte tagadta, hogy ő gázolta volna el Homoki Lajost, később azonban elismerte, hogy valóban a jelzett időben autójával elszáguldott a Horthy Miklós-uton, de azt állitotta, hogy nem vette észre a gázolást, azért nem állt meg és nem vette fel a sérült embert.

A rendőrségen folytatják a gyanusitott kihallgatását a halálos szerencsétlenség ügyében, mely egy hattagu családot fosztott meg az édesapától és kenyérkeresőtől.

Üzenetek a frontról

Tóth János szakaszvezető az M. 130. tábori postaszámról szüleinek, menyasszonyának és hozzátartozóinak, *Kiss György* honvéd a P. 939. tábori postaszámról keresztszüleinek, *Derék Ferenc* honvéd a P. 912. tábori postaszámról menyasszonyának, — *Kovács István* honvéd a H. 843. tábori postaszámról szüleinek, rokonainak ismerőseinek, *Varga János* őrvezető a H. 119. tábori postaszámról szüleinek, testvéreinek és Mariának, *Isépy Zoltán* zászlós a K. 951. tábori postaszámról szüleinek és ismerőseinek, *Simon Ferenc* szakaszvezető hozzátartozóinak és Soós Magduskának, *Nyáry* hadnagy a K. 558. tábori postaszámról édesanyjának és rokonainak, *Varga András* tizedes a K. 665. tábori postaszámról *Tóth Béla* őrvezető, *Szabó Ferenc* honvéd biharzsadányi hozzátartozóinak, *Hermann István* nagycserei hozzátartozóinak, *Veress Sándor* honvéd bánki hozzátartozóinak, ezúton küldi megnyugtató üzenetét. Felsorolt bajtársak valamennyien egészségesek, leveleik késése miatt ne aggódjanak, azért szorgalmasan irjanak. A boldog viszontlátásig szerető csókjaikat küldik.

Nagy Zoltán tizedes a K. 951 tábori postaszámról üzeni feleségének és pityukának, hogy rendeltetési helyére szerencsésen megérkezett. Bővebben solymoss Örmester által üzen. Szerető csókjait küldi.

Álkulcsos betörők kifosztottak egy lakást a Csokonai utcán

Gelbmann Mártonné, kereskedelmi ügynök neje, Csokonai-utca 25. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmult éjszaka folyamán **álkulcs segitségével behatolt lakásába és a szekrényeket felfeszitve, az egész lakást feldúlva 5000 pengőt meghaladó értékben négy öltöny férfiruhát, felöltőket, női ruha- és fehérneműket lopott.**

A károsult elmondotta, hogy nővérénél aludt az elmult éjszaka, a tettesek megsejthették, hogy a lakásban nincsen senki és kifosztották azt. A betörést másnap reggel, amikor hazament, vette észre.

A rendőrségtől bizottság szállt ki a helyszinre és sikerült olyan nyomokat találni, melynek segitségével a tettesek rövidesen kézrekerülnek.

Mialatt ebédelt kifosztották üzletét

Kun Sándor cipész Széchenyi-utca 44. szám alatti műhelyébe — mialatt a tulajdonos ebédelni volt — ismeretlen tettes álkulcs segitségével behatolt és onnan négy pár csizmát, gyermekcipőt és 18 pár fél talpbőrt ellopott. A betörést Kun Sándor csak akkor vette észre, mikor ebéd után visszatért üzletébe.

Feljelentésére a rendőrség erélyes nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

— **Ellopta arany karikagyürüjét** egy sármunkás cigány Hajdú Péter MÁV segédtiszt, Barna-utca 12. szám alatti lakosnak 150 pengő értékben.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MÁJUS 5, PÉNTEK. Magyar: Szilas. Protestáns: Gotthard. Róm. kat.: V. Pius p. Napkelte: 4.37. Napnyugta: 19.17. Holdkelte: 17.14 Holdnyugta: 4.11.

Tengeri hajós

Hallgat.
Szerelmes ég föléborul,
keble piheg.
A tenger engem hallgat.

Álmodik.
Méhében hal-hada zizzen,
sóhajt belé.
A tenger rólam álmodik.

Értem.
Haragja zúg, bőgve ömlik,
ha kél, ha szül.
A tengert én megértem...

Debrecen, 1944 május 3.

Miklós Andor.

— **Ezüstlakodalom.** Pálfy József szerkesztő és neje, Wessely Emilia Mária tegnap tartották házasságuknak huszonötödik évfordulóját. A Szent Anna-utcai római katolikus főplébániatemplomban dr Bánass László kanonok, prépost-plébános áldotta meg az ezüstlakodalmas párt, hozzájuk magasan szárnyaló szentbeszédet intézett.

— **Bistey Balázs városi I. osztályú fogalmazót, Debrecen város közélelmezési ügyosztályának helyettes vezetőjét a m. kir. belügyminiszter a m. kir. rendőrséghez segédfogalmazóvá nevezte ki.** Bistey Balázs értékes, kitűnő munkát végzett éveken át Debrecen városnál és kinevezése komoly nyereséget jelent a rendőrség tisztikarának.

— **A Szeretetszövetség bibliaköre** ma délután öt órakor tartja összejövetelét a Teleki-utca 71. szám alatti árvaházban. Az érdeklődőket szeretettel hívja és várja a vezetőség.

— **Debrecen sz. kir. város zeneiskolája** folyó hó 6-án, szombaton délután 6 órakor tartja IV. nyilvános hangversenyét (Mozart-est). Belépődíj nincs. Műsor igényelhető a titkári hivatalban naponta délelőtt 9—1-ig és délután 4—6-ig Vár-utca 1. sz. (Telefon: 23-96.)

— **Mecheln bombázásának 300 halottja van** és a lakóházak százai pusztultak el. Az angolszász gépek a sűrűn lakott negyedeket támadták.

— **A veszprémi püspök a katolikus diákotthonok részére** 30.000 pengőt adományozott.

— **A német birodalmi postaügyi miniszterium** hat bélyegből álló különsorozatot ad ki „bajtársi blokk" megjelöléssel.

— **Felbujtás miatt háromhónapi fogház.** Szabó Lajosné Gizella-utca 1. szám alatti lakost azzal vádolták, hogy egy fiatalkorú leányt, aki neki ezer pengővel tartozott, arra biztatott, hogy lopást kövessen el és így adja meg a tartozását. A törvényszék előtt Szabó Lajosné azzal védekezett, hogy ő nem biztatta lopásra a leányt. Az igaz, hogy az tartozott neki ezer pengővel, de amikor ruhaneműeket adott át neki és megtudta, hogy azok lopásból erednek, tiltakozott a ruhák átvétele ellen. A bíróság a bizonyítékok mérlegelése után úgy látta, hogy a vádlott tudott a lopásról és ezért háromhónapi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— **Rádiószélhámos garázdálkodik Debrecenben.** Posta Imréné Irén-utca 31. szám alatti lakos feljelentést tett ál-rádiószerelő ellen, aki készülékét javítás végett hetekkel ezelőtt átvette és azóta nem számolt el vele.

— **Besurranó tolvaj ellopott** özv. Kovács Józsefné Varga-utcai lakásából egy értékes kézimunkaabroszt.

— **A nyilastelepi református nőszövetség 1911 pengőt gyűjtött a bombakárosultaknak.** Elismerésre méltó szép példát nyujtott a nyilastelepi református nőszövetség, amikor az angolszász terrortámadások bombakárosultjai javára gyüjtést rendezett a gyülekezet körében. A gyűjtés szép eredménnyel járt, kisemberek százai adták össze pengőiket és végeredményben 1911.20 pengőt fizettek be a bombakárosultak részére. Az adakozók névsorát részletekben közöljük: Bogdán Lajos és neje 20 P, Nagy Márton 2 P, Bagdi Kálmán 2, Balogh I. 2 P, özv. Sebestyén Antalné 5 P, Nagy László 3, Gelencsén András 2 P, N. N. 0.30, Székely Ernőné 3 N. N. 1, özv. Kecskés Istvánné 2 N. N 2, N N 1, Zalhanyai 1, N N 1 P, Barna János 2, Darvasi Károly 2, Pálmai Gyuláné 10, Zöld Andrásné 2, Kiskéry Zoltánné 10 özv. Kézdi Ferencné 5, Tajti Béláné 2, Hangrád József 2, Goldberger Jakab 2, Rogge József 1,50, Bagossi Lajos 5,, Balogh József 50, Koroknai Sándor 2, Szuromi Demeterné 2, Kaszás Mihályné 0,30, Kiss Jánosné 0.48, Szabó Sándor 1, Papp Józsefné 5, N. N. 10. K. K. 5, Kovács Ferenc 2, Kiss Lajosné 4, Rödl Péter 1, Takács András 1, Sárkány Józsefné 2, Hisnitz Mihály 1, L. N. 3, Kanyicska György 3, N. N. 0,40 Szegedi Mihályné 1, K. J 0.50, Bartha István 1, Mogyoróssy Vilmos 2, Gazdag Andrásné 1, Nemes Gyula 3, Tóth Sándorné 1 N. N. 1, Tótfalussy Ferencné 2, özv. Nánássy Istvánné 2, Gavalér Miklósné 2, Polh Géza 2, Szabó Andrásné 2, N. N. 1, Bartha Istvánné 1, Tóth Istvánné 1, Somlay 2, Som Józsefné 2, Tőkés S. 2, Székely Károlyné 2, Andriska Árpád 1, Szabadfalvi józsef 4, dr Klamartsik Antal 5, Varga Mártonné 1, Takács Ferencné 2 P, Nagy Lajosné 1, Vékony Lajos 2, Lika István 1, Horváth Sándor 0.20, ifj. Barta Gábor 1, Tene Imréné 2, Vékony Andrásné 0,40 P, Almássi Béla 0,50, N. N. 1, Halassi János 1, Endrédi Albert 3, Dévay Béla 2, Szepesi Péter 2 P, Balogh Sándor 1, Tajti Béláné 2, Gerei Sándor 1, özv. Dobes Györgyné 1, Gáspári Józsefné 2, Tajti Béla 1, Kovács József 1, Bánkuti Imréné 4, Valádi Mátyás 2, özv. Batosfy Jenőné 1, Budai Irén 2, vitéz Pórfy Ede 10, Sinay Gáborné 2, Korom Ambrus 2, Sipos Albert 2, Muhi István 2, özv. Mezey Albertné 2, Sult M. 0,50, Makay József és neje 25 P, Maros Miklósné 4, Boócz Kálmán 2, Tóth Sándor 1, Tokay Lajosné 1, Jakabné 0,40 Nagy Kálmán 5, Tokay 1, Járay Béla és neje 2, Biró Károly 2, Szegedi Sándor 5, Kiss Sándorné 1, Iván Józsefné 1 Királyné 1, Szilágyi Endre 100, Jándi 10, Hanesch Antalné 20, László Árpád 50, Csongrádi István 10, Mórucz Sándor 10, Fábián Gábor 10, N N 10, N N 2, P Csongrádi 2, Kovács János 4, D. I. 2, N N 1, X Y 1, Dihenné 2, Dihen Sándorné 5, Vass Sándorné 6, Sütő Sándor 10, Moseni E. 2, Nagy Gáborné 1, Pecze Istvánné 1, Molnár Józsefné 1, Matkó László 1, Gyulavári Károlyné 2, Szigeti Istvánné 1, özv. Nemes Sándorné 1, Kovács Sándorné 1, Szilágyi Jánosné 5, Sipos Károly 50, Máté István 30, Papp Gyula 2, Kuhajda Mihály 1, Földy Sándorné 5, N N 0,30, Turóczy Lajos 3, Faragó János 10, N N 0,20.

— **Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti,** a menekült lengyel kormány mexikói képviselője egyik beszédében kijelentette, — hogy Lengyelország a Curson-vonalba, mint a Szovjettel való határba soha nem egyezik bele. A kormány aggodalma teljessen indokolt — így folytatja a követ, miután láthatták, hogy az Atlantic okmány alkotói néha ingadoztak.

— **Istanbulban megtartják** pénteken az első légvédelmi gyakorlatot. A közönséget felszólították, hogy tegye meg az előkészületeket a teljes elsötétítésre.

— **Németbarát tüntetést rendeztek egy madridi mozgókép-színházban,** amikor a híradóban Hitler képe jelent meg a vásznon és hangosan nyilvánult meg a nemtetszés, amikor Roosevelt képét vetítették. Ez aznap történt, amikor a nyilvánossággal közölték a spanyol-angolszász-amerikai megállapodást.

A nyilastelepi szerelmi dráma főszereplőjének zsebében megtalálták a búcsúlevelet

A csendőrség befejezte a nyomozást a nyilastelepi szerelmi tragédia ügyében és kihallgatta mindazokat, akik szemtanui voltak a megdöbbentő esetnek, vagy előzőleg beszéltek az áldozatokkal.

Kikérdezték **Timáska Mihály** napszámost, aki elmondotta, hogy hazafelé tartva az úton — közel a vasúti töltéshez — egy emberfejet talált, 30 méterrel távolabb találta meg a töltés oldalában a törzset. Ő tette meg az első jelentést a gázolásról. Id. **Gergely Mihály** elmondotta, hogy a fia már 1938-ban udvarolt Balogh Máriának, eljegyzést is tartottak, de 1942-ben összeveszt k és visszaadták egymásnak a gyűrűket. A fia azóta szomorú volt. A tragédia estéjén nem is vacsorázot, eltávozott hazulról azzal, hogy nincs szüksége vacsorára. **Bánki Olga**, akivel Balogh Mária együtt ment hazafelé autobuszon a Nyilastelepre, elmondta, hogy ifj. Gergely Mihály várta Balogh Máriát az uteán, de a leány elfutott előle. A legény üldözte és futás közben rálőtt, de a golyó nem találta. A leány bemenekült a házuk udvarára, ahová ifj. Gergely is nyomon követte. **Balogh Mária anyja** elmondotta, hogy ő seprűt vett a kezébe, amikor leányát az udvarra üldözte ifj. Gergely Mihály s **a seprűvel verte is a kezét,** de nem tudta már megakadályozni, hogy a magához ölelt leányt fejbe ne lője. A csendőrök megtalálták ifj. Gergely Mihály búcsúlevelét is, melyben bejelentette, hogy önként vetette magát a vonat elé.

Halálos szerencsétlenség a debreceni pályaudvaron

A mozgó vonat alatt akart átmenni egy elsőnapos vasutas, a kerekek mindkét lábát tőből leszelték

Szuhy József 24 éves MÁV pályamunkás, Ebes 15. szám alatti lakos, aki **a tegnapi napon állt felvétele után első nap vasúti szolgálatba, esie munkája végeztével haza akart utazni Ebesre.** A vonat, amelyre fel akart szállni, a pályaudvaron a negyedik vágányon volt és közben a második vágányon állt egy másik vonat, mely azonban mikor Szuhy közelébe ért, már indulni kezdett. **A fiatal vasutas azt hitte, hogy a vonatnak még olyan lassú a mozgása, hogy át tud gyorsan menni alatta a kerekek között, hogy ne kellessen megkerülnie az egész kocsisort. Lehajolt és át akart mászni a vonat alatt, mely azonban közben megindult és a kerekek egyik lábát combtőben, a másikat térdben leszelték.**

A szerencsétlen ember borzalmas sikoltással, eszméletlenül terült el a helyszínen. A vére mindkét csonka lábából vastag sugárban patakzott és percek alatt vértócsában hevert a földön. Társai segítségére siettek, értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították. Az orvosok mindent elkövettek megmentésére, **a szerencsétlen emberen azonban már nem lehetett segíteni, két óra mulva, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.**

Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították. A rendőrség megindította a halálos szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot, az eddigi megállapítások azt mutatják, hogy a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelősség, azt Szuhy saját vigyázatlansága idézte elő.

— **Nem azonos.** Szarvas Imréné Császi Piroska, balmazujvárosi születésü háztartási alkalmazott annak közlését kérte, hogy nem azonos azzal a Császi Piroska nevü hajdúszoboszlói lánnyal, akit lopásért elitéltek.

— **A debreceni „Sas" gyógyszertárnak,** melyre pályázatot hirdettek, özv. Mandel Józsefné a haszonélvezője. A gyógyszertár bérlője, Oswald László őskeresztény gyógyszerész.

— **Az északfranciaországi területeket** szerdán ismét bombázták angolszász repülők, Canbarival határos területen egy héten belül 170 ember halt meg légitámadás következtében, Velencében 75 a halálos áldozatok száma.

— **Akinek 1943-ban, júniusban** Czibere József névre szóló Ombi és mezőgazdasági könyvet odaadtam, sziveskedjék cimemre: Eellegelő 546 alá eljuttatni.

— **Angol repülők elsüllyesztettek egy görög hajót,** Githion kikötője előtt. A hajó legénységét az angol repülők még a vízben is lötték tüzfegyverekkel és az úszó emberekre kisméretü vizi bombákat dobtak.

— **Négyhónapi fogház után tizhónapi börtön.** A debreceni törvényszéken börlopás miatt elitélték négyhónapi fogházra Nagy Sándor napszámost. Az itélet a tábla elé került, melynek tanácsa most tizhónapi börtönre emelte fel jogerősen a büntetést.

Finoman öltöztet
Kiss
divatáru üzlete
Ferenc J.-út 16.
Alföldi palota.

— **A Baross Szövetség** takarmánykereskedő szakosztálya, ma délután hatórai kezdettel a Baross Szövetség hivatalos helyiségében értekezletet tart.

— **Bulgáriában** Ferdinánd városában meggyilkolták Gavril Lenkov képviselőt, aki eredetileg biró volt.

— **Szászrégenből és a régeni alsó és felső járásokból** megkezdték a zsidóknak a kijelölt helyre való költöztetését. A zsidó vagyonokat leltározzák.

— **Köszönet.** Rácz József többgyermekes debreceni lakos levelet irt a szerkesztőségnek, melyben megirja, hogy nagy családjával dr Kölcsey Sándor polgármester és dr Kertész Kálmán, a Városi Közjóléti Szövetkezet igazgatója jótéteményt gyakorolt és hajlékhoz juttatták. A jóságukat kölcsönnel rendezték és így megmaradt a hajlék, a telek, melyet elvettek volna, ha nem jön idejében a segités.

— **A sötét udvaron lezuhant a pincébe.** Nagy Klára magántisztviselőnő, Fokos-utca 17. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy a Ferenc József-út 75. szám alatt este fél 10 órakor egyik ismerőséhez akart menni. A sötét udvaron tapogatózva a nyitott pincealjón át lezuhant a pincébe, kezének egyik ujját eltörte és súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapitására, hogy nem-e forog fenn gondatlanság?

— **Facsaló garázdálkodik Debrecenben.** Az utóbbi időben ismét több feljelentés érkezett be a rendőrségre fával szélhámoskodó egyének ellen. Jenei József gazdálkodó, Teleki-utca 25. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy szoboszlói lakos ellen, aki még április 8-án megjelentnála s 15 mázsa tüzifát kínált eladásra, arra előleget is vett fel, a fát azonban a mai napig nem szállította le. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

Gyászrovat

Dr Tóth Emil nyugalmazott árvaszéki elnök meghalt

Dr Tóth Emil, Debrecen nyugalmazott árvaszéki elnöke hosszas betegség után 67 éves korában Körösladányban meghalt. Dr Tóth Emil iskoláit Debrecenben a református Kollégiumban végezte, jogi tanulmányainak befejezése után Debrecen városhoz került, ahol előbb mint aljegyző, később pedig mint tanácsnok működött. Később árvaszéki elnökké választották s munkásságával teljes elismerést érdemelt ki. Szolgálati idejének letelte után a Kormányzó Ur a Signum Laudissal tüntette ki. Tóth Emil testvéröccse volt Tóth Aurél kúriai bírónak és rokonságban állott Sárváry Pállal, Buday Zsaiás és Ertsey nagynevü debreceni professzorokkal. Temetése tegnap délután volt Körösladányban nagy részvét mellett. Gyászolják: felesége, Szabó eBrta, a Szabó, Váradi-Szabó, Sárváry, Jakó, Sámy és Szathmáry családok.

Bertalan István örv. 28 éves korában hősi halált halt. Temetése Hajdúböszörménybe való hazaszállítás után pénteken délután lesz. Dankó temetkezés.

Szima Istvánné 43 éves korában elhunyt. Temetése Nagylétára való hazaszállítás után szombaton délután lesz. Dankó temetkezés.

Ifj. Gergely Mihály MÁV asztalos 24 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhat órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozójából, gör. kat. szertartással. Lakás: Táncsics Mihály utca 5. **Pusztai** temetkezés.

Id. Mónus Mihályné Csonka Róza 62 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó teréből, ref. szertartással. Lakás: György utca 27 szám. **Pusztai** temetkezés.

Ifj. polgár Nagy Ferenc gazdálkodó 26 éves korában Ózdon elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a 2 A) ravatalozó teremből. Lakás: Ondód, Gáll dülő 27. Gebauer rendezi.

Özv. Ádom Józsefné Kokas Juliánna temetése ma délelőtt 10 órakor lesz Mikepércsen a gyászháztól. Gebauer rendezi.

Adakozzunk a sebesült katonáknak!

A Református Nőszövetség felhivása!

A debreceni református nőszövetségek központi tanácsának tegnap délután megtartott gyülésén dr **Makkai Sándornő**, a tiszántúli egyházkerület nőszövetségének elnöknője, felhivást intézett a nőszövetségek vezetőihez s rajtuk át valamennyi nőszövetségi taghoz, hogy **adakozzanak a sebesült katonák javára.** A frontról hazatért katonáknak rendkivül nagy örömet szerez, ha látják hogy gondossággal, szeretettel s gyöngédséggel veszik őket körül. Mindent elfogadnak, szeretetcsomagokat, süteményt, édességet, gyümölcsöt, bort, sört, cukorkát, cigarettát stb stb. A súlyosan sebesültek különösen nagyon örülnek a beföttnek, kompótféléknek.

Az egyházrészek nőszövetségei szombaton délután juttatják el egyik ajándékcsoportjukat a sebesültekhez. Éppen ezért felkérnek mindenkit, aki erre a nemes célra adakozni akar, hogy szombaton délelőtt folyamán a következő helyek egyikére küldje el az adományait:

Kistemplomi egyházrészi hivatal, Révész-tér 2 szám, Csapó-utcai egyházrészi lelkészi hivatal Széchenyi utca 4 szám. Egyetemi templom gyülekezeti terme. — Templomegyesület: Kálvin-tér 17 Mesterutcai egyházrész, Bundi u. 14 szám, Péterfia utcai egyházrész, Kálvin-tér 5, Kossuth utcai egyházrész, Mikó Lajosné, Kossuth utca 48. Ispotály: Bartha Istvánné, Ispotály utca 3 B. Csapókerti templomiroda. Nyilastelepi lelkészi hivatal, Homokkerti lelkészi hivatal. Kerekestelep: Fejes Gyuláné, Szávay Gyula utca 3. szám.

— **Bosznia északnyugati részében Basko Miljkovics mohamedán bandavezért saját testőrsége meggyilkolta.** A német-román légió foglyokat ejtett, köztük 7 biztost, azonkivül 13 biztost saját **embereik lőttek agyon.** Az egyik **szomszédos szakaszon** fogságba került a volt mohamedán partizánok egy 220 fönyi zászlóalja. **Zsákmányul esett 9** géppuska **és 128** puska.

— **Az ellenséges veszélyeztetéssel kapcsolatos lakásváltoztatások bejelentéséről szóló rendelkezést illetően kérdés merült fel** arranézve, hogy a rendelet csak azokra a személyekre vonatkozik-e, akik a hadműveleti terület kiürítése folytán változtatják lakóhelyeiket, vagy pedig vonatkozik azokra is, akik állandó lakóhelyüket légitámadás veszélye miatt hagyják el. Illetékes helyről közlik, hogy a szóbanforgó rendelet természetesen a légoltalmi kiürítéssel kapcsolatos lakóhelyüket megváltoztató személyekre is vonatkozik, még pedig akár hatósági kényszerintézkedések folytán, akár önként távoztak, vagy távoznak el. Ehhez mérten a légoltalmi kiürítés folytán az 1944 április elsejétől kezdődően már eltávozott és eltávozó személyek is kötelesek a 363000 —1944 B M sz. rendeletben körülírt módon személyes bejelentési kötelezettségeiket teljesíteni.

— **Kuczik Mária temetése.** A város uritársadalmának nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra csütörtökön délután a váratlanul elhunyt Kucsik Mária úrnőt. A Köztemető díszravatalozó termét teljesen megtöltötte az elökelő gyászközönség, melynek sorában ott láttuk az elhunyt rokonságán kivül nagy számban a jólismerösöket és tisztelőket. A gyászszertartást Nyakas László ref. orgonista kántor művészi orgonajátékával kezdődött. A ravatal felett dr Farkas Pál ref. lelki pásztor mondott gondolatokban gazdag emelkedett szellemü imát Az ima után négylovas gyászkocsira helyezték a díszes érckoporsót és a sirhoz kisérték.

A közönség szava

Selyemhernyótenyésztők kérése

A selyemhernyótenyésztéssel foglalkozó szegény emberek részére, örömmel olvastam b. lapjukból, hogy börkiutalást is adnak. Igen helyes ez, de arra is gondolni kell, hogy az eperlevél szedése közben tépődik a ruhaféle és bizony nagyon nehéz pótolni a mai nehéz helyzetben. Arra kérjük a lap útján az illetékeseket, hogy adjanak ruhafélét is kedvezményes áron. Sokgyermekes szegény családok foglalkoznak a selyemhernyótenyésztéssel és bizony rájuk fér a ruhaakció is. Tisztelettel Papp József Lázár utca 17.

Szirénát a Nyilastelepre

Tekintetes Szerkesztőség! A Nyilastelep többezer lakosa érdekében kérem soraim közzétételét. A Nyilastelepen, amely a város belsőségétől messze esik, jelenleg egyetlen egy légoltalmi riasztószirénája sincs, igy a telep többezer lakosa alig vehet tudomást adandó esetkor a riadóról. Eddig egy közeli gőzsziréna adott le riasztó jelzést légi veszély esetén, az utóbbi riadók alkalmával azonban ez sem működött. E sorok irója a legutolsó riadókor a szabadban tartózkodott, a rádióban elhangzott „Légoltalom vigyázz!" közlésre kisietett, hogy megállapitsa, halatszik-e a riadót jelző szirénahang. A város irányából nagyon távoli, zümmögésféle hang szürödött csak el a házig. Hihető, hogy a házban egyáltalában semmit nem lehetett volna hallani belőle. Mivel a Nyilastelepen nagyrészt gyöngébb vagyoni viszonyok között élő emberek vannak, akiknek nem igen van rádiójuk s igy a rádió utján nem tudják figyelemmel kisérni az ellenséges berepüléseket s a légi veszélynek a városra kiterjedését, riadó esetén igen valószinű, hogy alig, vagy csak késve vesznek tudomást a riadóról. Igen kérjük az illetékeseket, szereljenek fel egy szirénát a Nyilastelepen, hogy e népes körzet minden lakója kellő időben értesülhessen a légi riadóról.

Másik kérésünk pedig oda irányul, hogy a Nyilastelep közterein hatósági munkával néhány légoltalmi árokóvóhelyet létesitsenek, mert a házak nagyrésze pince nélkül van s nem mindenkinek van ideje, hogy sajátmaga ásson magának és családjának árokóvóhelyet.

Soraim közléséért fogadják köszönetemet. **Egy nyilastelepi lakos.**

Hirdetmény. A sámsoni dombokból alakitott 187 kat. hold területü ingatlanon gyakorolható legeltetési jog, f. évi május hó 5. napján, délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében tartandó árverésen bérbeadásra kerül. Az árverelni szándékozók ajánlatuk értékének 10 százalékát az árverelő bizottságnál letétbe helyezni tartoznak. Árverési feltételek a városháza gazdasági ügyosztály, félemelet 17 szoba, megtekinthetők a hivatalos órák alatt. **Gazdasági tanácsnok.**

KÖZGAZDASÁG

Milyen esetekben mérséklik a beszolgáltatási kötelességet

Ha a gazdálkodó összes beszolgáltatási kötelessége az 5000 búzaegységet nem haladja meg, a háztartásban élő minden, az 1932 január 1. és az 1945 június 30. napja között született gyermek után a kenyérgabona beszolgáltatási kötelességét 100, a zsirbeszolgáltatási kötelességét pedig 50 búzaegységgel kell mérsékelni. Amennyiben a gazdálkodó kenyérgabonabeszolgáltatási kötelessége kevesebb lenne ebben a csoportban, mint amennyit törölni kell, akkor a különbözetet mint mérséklést a zsirbeszolgáltatási kötelességbe, illetve továbbmenően a hús vagy szabad választású terményekre terjed ki a csökkentés. A mérséklés iránti kéreimet utólagosan — 1945 junius 30-ika után — hajtják végre a hatóságok.

Kedvezmény katonai szolgálat címén

Ha a gazdálkodó összes beszolgáltatási kötelessége az 5000 búzaegységet nem haladja meg és a gazdálkodó vagy gazdaságában állandóan foglalkoztatott családtagja az 1944 január 1. és december 31. között katonai szolgálatot teljesit, a beszolgáltatási kötelességet minden katonai szolgálatot teljesitő személy után 600 búzaegységgel, illetőleg a katonai szolgálat minden megkezdett hónapja után 50 búzaegységgel mérséklik. Nem mérsékelhető azonban ezen a címen azoknak beszolgáltatási kötelessége, akik sorkötelezettség alapján teljesitenek katonai szolgálatot, vagy pedig tényleges katonák. A katonai szolgálat címén való mérséklést 1944 december 31-ike után hajtják végre a hatóságok.

Ha a gazdálkodó szántóföldjének több mint egyötödén a rendeletben fel nem sorolt terményt termel, akkor 1944 június 30-ig nyilvántartó hatósága útján a közellátási kormánybiztostól kérheti beszolgáltatási kötelességének mérséklését. A kérelmet irásban kell benyujtani és ahhoz csatolni kell a területileg illetékes gazdasági felügyelőség vezetőjének igazolását arról, hogy a terményt az 1944. évben a kérelmében megjelölt nagyságú területen termeli és az 1941—1943. évek valamelyikében legalább ugyanekkora területen termelt, mint amekkora terület alapján a mérséklést kéri. Amenyiben a közellátási kormánybiztos a mérséklést engedélyezi, esetleg kötelezheti a gazdálkodót arra, hogy a mérséklés alapjául szolgáló terményből meghatározott mennyiséget, meghatározott vevőnek a megállapított áron adja el.

Mérséklés elemi kár címén

Az uj beszolgáltatási rendelet is lehetővé teszi, hogy amennyiben a gazdálkodót elemi kár érte, vagy állatelhullás következtében szenvedett kárt, beszolgáltatási kötelességének mérséklését kérje. A beszolgáltatási kötelességet abban a csoportban csökkentik, amelybe a termény, termék, vagy állat tartozott.

A lábonálló szántóföldi terményt ért elemi kár címén a beszolgáltatási kötelességet csak abban az esetben mérséklik a hatóságok, ha a kárt a pénzügyigazgatóság megállapitotta és ennek alapján adótörlést engedélyezett. Ha az adótörlés egynegyedrész, kétnegyedrész, vagy háromnegyedrész kár megállapitása címén történt, akkor a beszolgáltatási kötelességet ennek megfelelően a kárt szenvedett földrészletre eső beszolgáltatási kötelesség felének, háromnegyedének megfelelően, illetőleg teljes egészében törlik.

Ha réteit árviz, jégeső, tűz, vagy aszálykár érte, a beszolgáltatási kötelességet a szántóföldre megállapitott mérték szerint mérséklik.

Ha a legelőt aszályt, vagy árvizkár éri, akkor ezen a címen a beszolgáltatási kötelességet csak teljes egészében lehet törölni, még pedig csak abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság megállapitotta, hogy a legelőt a legeltetési időszak alatt, vagy annak túlnyomó részében legeltetésre nem lehetett használni és emiatt adótörlést enkedélyeztek.

Ha a learatott, vagy betakarított terményt, vagy rétiszénát érte kár, vagy állatelhullás történt, szintén kérheti a gazdálkodó nyilvántartó hatóságától beszolgáltatási kötelességének mérséklését.

Ha a község határában kötelező nyomásos gazdálkodás folyik és rendszeresen ugart hagynak, a község előljárósága kérheti a közellátási kormánybiztostól a beszolgáltatási kötelesség mérséklését.

A legeltetési társulatok, szervezett, vagy szervezetlen birtokosság tulajdonában levő szántó, rét, és legelőterületek alapján megállapitott beszolgáltatási kötelesség csökkentését kérheti azon a címen, hogy a szántóterület nem mezőgazdasági termelés körében alkalmazott személyek részére szekődményföldül, illetményföldül — vagy pedig a községi apaállatok takarmányának előállitására szolgál.

Szőlősgazdák részére rézgálic utalványok kiadása

A szőlősgazdák részére permetezés céljaira egészen korlátozott mennyiségben rézgálic, feketegalic és rezmészpor fog rendelkezésre állani.

A szőlők egy-egy kat. holdja után 4 kg. rézgálicot, 14 kg feketegalicot és 4 kg rézmészport lehet kiutalni.

A rézgálic, a feketegálic és rézmészpor csekély mennyisége miatt a Közellátási hivatal a termő szőlők négyszögölének figyelembevételével fogja az utalványokat kiadni. A körzeti irodák külön utolvánvt fognak kiadni. rézgálicra feketegalicra és rézmészporra. A körzeti irodák az utalványt a kereskedő nevére nem fogják kiállitani, hanem csak a szőlő termelő nevét és a megvásárolható permetezőanyag mennyiségét fogja feltüntetni Az utalványokat a Hangya üzletekben, a Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi utca 13. sz. és Kontsek Géza Ker.Rt Kossuth utca 15 lehet beváltani. A kereskedők a Közellátási Hivatal által kiadott utalványok elszámolása után fogják az állami utalványokat — a beváltott vásárlási utalványok mennyiségének megfelelően — megkapni.

A szőlős gazdáknak igénybejelentési lapot benyujtani nem kell. Az utalványok kiadása a mult évben benyujtott igénybejelentési lapok alapján fog történni. Ezek szerint, akiknek szőlőbirtokuk ma is meg van, azok 1944 május hó 5-től azaz péntektől kezdődőleg a lakásuk szerint illetékes körzeti irodánál illetve annál az irodánál fogják a permetező anyag utalványokat megkapni, ahol 1943. évben rézgálicutalvány igénybejelentő lapjukat benyujtották. A rézgálic utalvány átvételéhez amennyiben az ma is megvan a szőlőtulajdonos- cukorjegyének bemutatása szükséges.

Azok, akik az 1943. évben a rézgálic utalványok kiadása után jutottak Debrecen törvényhatósága területén szőlőbirtokhoz igy az 1944. évben rézgálic kiutalásra jogosultak, ahhoz, hogy részükre a rézgálic utalvány kiadható legyen a szabályszerűen kiállitott igénybejelentési lapon kivül, hatósági igazolással, vagy Hegyközségi Tanács bizonyitványával tartoznak igazolni azt, hogy hol milyen nagyságú termő szőlőbirtokkal rendelkeznek. Az e célra szóló igénybejelentő lapokat a körzeti irodákban lehet beszerezni.

Azok, akik a szőlőt az 1943. évben szerezték igénybejelentési lapjukra az előző tulajdonos nevét és lakáscimét is tartoznak rávezetni.

A direkt termő szőlők részére rézgálic utalványt kiadni, illetve igényelni nem lehet.

Tájékozásul közlöm, hogy a rézgálic utalványokat május hó 8-tól augusztus 15-ig, a feketegálic és rézmészpor utalványokat május hó 15-től augusztus hó 15-ig lehet beváltani.

A körzeti irodák az utalványokat május hó 29. napjáig adják ki.

Már itt felhivom a rézgálic elárusitására kijelölt kereskedők figyelmét, hogy a Közélelmezési Ügyosztály által kiadott utalványokkal augusztus hó 20-ig el kell számolni, hogy az állami utalványokat az elszámolt mennyiségnek megfelelően részükre kiadhassuk. Polgármester

A déli zárvatartás engedélyezését kéri a Baross Szövetség

A Baross Szövetség debreceni fiókja tegnapi elnöki tanácsülésén foglalkozott a kereskedelemügyi miniszter rendeletével mely a nem élelmiszert árusitó üzleteknek reggel kilenctől este fél 6 óráig tartó egyfolytában való nyitvatartását rendeli el.

A Baross Szövetség debreceni fiókja beadványt intézett a Baross központhoz és a debreceni kereskedelmi és iparkamarához, melyben rámutatott arra, hogy ez a záróra rendelkezés gyakorlatban csaknem megvalósithatatlan. Nyolc és felórai munkát egyfolytában teljesiteni nemcsak nehéz, de indokolatlan is, hiszen az alkalmazottak nagy része katonai szolgálatot teljesit az itthon maradottak közül sokan légoltalmi és levente foglalkozáson vesznek részt s az erősen csökkent létszámú személyzet mellett képtelenség megszokott ebédidőt bevezetni.

A közönség egyébként is megszokta az élelmiszert árusitó üzleteknél is az 1—3-ig való zárvatartást. Ezen indokoknál fogva kérik, hogy az ebédszünetet délben egy és 3 óra között az élelmiszert árusitó üzletekkel egyöntetűen valamennyi kereskedésében engedélyezzék továbbra is.

Hogyan védekezzünk a gyújtólapok által okozott gabonatűz esetén

Az ellenséges légitámadásokkal kapcsolatban Kalmár Tibor földbirtokos, országgyülési képviselő az alabbi cikkben hivja fel gazdatársai és általában a mezőgazdasági osztály figyelmét a gyújtólapok elleni védekezésre.

Az angolszász terrorbombázók megujuló támadásai valószinüsitik azt a feltevést, hogy idővel majd a mezőgazdaságot is »hadi célpontta« nyilvánitják, ezért már most el kell következnünk tőlunk tehetően mindent hogy a lehetőségek keretén belül védekezzünk és a bekövetkezhető kártételek, főleg gyujtogatások mértékét a rendelkezésre álló eszközök igénybevételével a minimumra csökkentsük.

A bombázás bekövetkezhető és a mezőgazdaságot legsulyosabban érinthető károsodást abban látom, hogy a gabonák érése idején az ellenséges repülőgépek foszforbombákat és gyujtólapokat dobnak le, lángra borítva az aratás alatt keresztekben vagy még talpon álló gabonát. Minő merhetetlen károkat okozhatnak evvel a háborús gazdálkodás közellátás és az egyén szempontjából is, különösen ha a bombázás idején csak közepes szél van, — azt hiszem felesleges fejtegetnem

Ezért várható és gyujtólapok által okozható tűzkárok csökkenésére legcélravezetőbb megoldásnak találom a gabonatáblának kisebb parcellákra osztását olyképpen, hogy például egy 50 holdas téglalap alakú búzatáblát 5—6 kisebb táblára osztunk, nevezetesen a metszési pontoknál 2—4 m szélesen átszántjuk és ezeken a helyeken magasnövésü, nagy zöld tömeget adó növényekkel (csalamádé, kendert) vetjük be. Ezek a növények gabonaérés idejére kedvező időjárás esetén már jóval magasabra növekednek, mint a búza és igy a tűz átterjedését egyik parcelláról a másikra nagy és nedves zöld tömegüknél fogva még szél esetén is meggátoljuk.

Sajnos szélviharban ez sem tökéletes megoldás, de gyengébb szélben a sürű zöld védőfal a tűz tovaterjedésének meggátlására kellő biztositéknak látszik szemben azzal az eljárással, hogy a búzatáblát ekével 1—2 barázda szélességben felszántjuk, amely csak 30—40 cm széles jelentéktelen földsávot képez és a repkedő zsarátnok ellen semmi védelmet nem nyújt a közvetlen szomszédságban elterülő gabonának.

Szükségesnek tartottam fenti eket ezúton is röviden gazdatársaim tudomására hozni annál is inkább, mert az itt közölt védekezési eljárásokkal kapcsolatos teendők ideje elérkezett és az eredményes védekezés csak úgy látszik biztositottnak, ha a »Zöld védőfalak« mielőbbi növekedését tőlünk telhetően meggyorsitjuk.

A debreceni munkapiacon nagy a kereslet és nincs kinálat

Sok munkást keresnek az iparban és mezőgazdaságban — Azonnal alkalmaznak 200 cipészt, 250 szabómunkást és 40 napszámost

A debreceni munkapiac helyzetének tükörképét az állami munkaközvetitő hivatal Hatvan-utcai irodájában lehet megiátni. Az ajtót egymásután nyitják a munkaadók és keresik a munkást. A helyzet azonban az, hogy csak kereslet van munkaerők után, de nincs kinálat. Az ipari és mezőgazdasági munkák területéről nincs munkát kereső. A munkaközvetitő hivatal nem tart most nyilván munkára váró munkaerőket. Nincs kinálat sem férfi, sem női munkaerőkben. A helyzet egyforma úgy az ipar, mint a mezőgazdasági téren. Nincs szakmunkás iparosségéd, sem mezőgazdasági munkás. A munkaközvetitő hivatal abban a furcsa helyzetben van, hogy csak a munkásokat keresőket tartja nyilván, de nincs kimutatás a munkásokról.

Balla Béla, a munkaközvetitő hivatal kiváló igazgatója elmondotta, hogy hetek óta hiába járnak a munkaadók az irodába, nem tud közvetiteni egyetlen munkást sem. Mezőgazdasági és ipari téren a közvetités munkaerők hiányában szünetelőben van. Kivétel a cselédpiac, mert a háztartási alkalmazot-

tak frontján még vannak jelentkezők és kötnek megállapodásokat.

A tavaszi hetekben minden más évben nagy volt a forgalom, mert jelentkeztek a napszámosok, mezőgazdasági munkások az időszerű munkák vállalására, de **most a sürgős időszerű tavaszi munkák végzésére sem kapja meg a gazda vagy kerttulajdonos a munkaerőt.** Napszámosokhoz nem jutnak a vállalatok sem a sürgős munkák végzésére. Egy vállalat napszámosokat keresett állandó heti munkára, de nem jelentkeztek, néhány ember vállalkozott ugyan egy-kétnapi munkára — napi 30 pengőért, ezt az összeget a vállalat nem tudta megadni. Igy vanak ezzel sok helyen, **a kertekbe nem kapni munkást a permetezés és egyéb munkák elvégzésére.**

A Gyümölcstermelők Egyesülete hosszú névsorban tartja nyilván azoknak a kerttulajdonosoknak nevét, akik szeretnének munkásokat kapni. Az egyesületnek van néhány permetezőgépe és rendelkezésére áll néhány kertmunkás is, de a létszám olyan csekély, hogy **csak kevés százaléka a tagoknak tud munkához jutni a kellő időben.**

Nemcsak a kerti és mezei munkánál van hiány munkaerőkben, hanem az ipari téren is. **Nincs olyan iparág jelenleg Debrecenben, ahol ne keresnék a jó munkást.**

A munkaközvetítő hivatalnál jelenleg is **azonnali elhelyezésre várnak 200 cipészmunkást, 250 férfi és női szabómunkást, két varrógépműszerészt, 40 napszámos férfit. Keresnek még négy németül beszélő lisztviselőt, nőt vagy férfit, akik mint tisztviselők is alkalmazást kapnak.**

A munkaközvetítő hivatal Hatvan-utcai irodájában délelőtt 9—12-ig várja a munkára jelentkezőket.

Minden kukorica és cirokkórót fel kell használni május 15-ig

Ismeretes, hogy a kukoricatermés legnagyobb veszedelme a kukoricamoly, mely a kukoricaszárában telel át és a fejlődő kukoricában óriási kárt okoz. Rendelet írja elő, hogy a tengeri termés megvédése érdekében legkésőbb május 15-ig a kukoricaszárat fel kell használni, hogy a kukoricamoly telelő hernyója el ne pusztuljon és kárt ne okozzon. A kukoricaszárnak földben maradt részét is meg kell semmisíteni május 15-ig, mert ez is jó búvóhelye a kukoricamolynak. A cirokszárat és cirokszakált is meg kell semmisíteni, vagy felhasználni, ugyancsak a kukoricamoly elleni védekezés céljából.

A cipésztársulat tagjainak figyelmébe. A debreceni cipésztársulat folyó hó 7-én, azaz vasárnap délelőtt 9 órakor tartja közgyülését az Ipartestület I—II-es termében, melyen a tagok pontos megjelenését kéri a **cipésztársulat elnöksége.**

SPORT

Az NB I. legjobb formában lévő kullancsának és középcsatárának párharca a vasárnapi mérkőzés erdekessége

Délelőtt lesz a DVSC—Tisza bajnoki mérkőzés a Diószgi-úti pályán

Szokatlan időpontban kezdik vasárnap a DVSC—Tisza NB I-es mérkőzést, de a megváltozott körülmények és rendkívüli intézkedéseket követelnek.

A DVSC erős ellenfelet kap a szegedi Tisza együttesében, mert ez a csapat éppen a legutóbbi mérkőzésein mutatta meg, hogy tud játszani és küzdeni, legyőzte a BSzKRT-t 7:3-ra, az Ujvidéket 4:2-re, most pedig a bajnokság második helyére törő Gammával Budapesten döntetlenül végzett. A szegedi csapatnak még van halvány reménye, hogy elkerüli a kiesést. Mindig vannak véletlenek! Ki tudja, hogy a Tisza még milyen szép eredményeket fog elérni és csodával határos módon megmenekülhet a kieséstől. **A vasárnapi DVSC—Tisza mérkőzés feleletet fog adni erre a még bizonytalan kérdésre, mert ez a mérkőzés dönteni fog abban, hogy a DVSC-nek megszaporodnak-e a bentmaradási reményei és a Tisza biztos kiesőnek számít-e, vagy fordított eredmény születik-e a várnál.**

A DVSC játékosok és vezetők a DVSC—Tisza mérkőzést tartják a legfontosabbnak, mert a csapat, ha ezen a mérkőzésen győz, akkor már 25 pontja lesz, amihez csak még vagy három vagy négy pont szükséges és biztos, hogy bentmarad a DVSC —, **Kántor** Ferenc, a DVSC ügyvezetője az alábbiakat mondotta a vasárnapi mérkőzésről:

— Igen nagy küzdelem lesz a vasárnapi mérkőzésen és a DVSC sorsa ezen a mérkőzésen dől el. A szegediek jó erőt képviselnek és a DVSC—Tisza mérkőzés valóban idegekre menő, mindvégig izgalmas bajnoki mérkőzés lesz, amelynek érdekessége a remek formában lévő Nagy II. és Tihanyi párharca lesz.

A DVSC—Tisza mérkőzést, mint már jeleztük **vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel bonyolítják le a DVSC Diószegi-uti sport telepén Palásti játékvezető vezetésével.** A médkőzés után „előmérkőzést" játszik a DVSC II. NB III.-as csapata a Szatmárnémeti VSE együttesével. Ez a mérkőzés déli egy órai kezdettel kerül lebonyolításra.

Orosz húzódásos sérülése kiújult és a DVSC fedezete iszapkezeléssel gyógyítja sérülését, hogy vasárnapra fitt legyen és szerepelhessen a Tisza ellen. A DVSC ma délután könnyebb edzést tart s utána jelölik ki azt a csapatot, mely vasárnap pályára lép a szegediek ellen.

Bogár végleg a Ferencvárosé. A nyíregyházi játékos a jövő hónaptól kezdve már a zöld-fehéreknél rugja a labdát. A Ferencváros harmincezer pengő értékben adott a nyíregyházi játékosért kölcsönjátékost és pénzösszeget.

A DVSC május 14-én Salgótarjánba utazik és az SBTC-vel játszik bajnoki mérkőzést, Utána május 18-án Budapesten a Ferencváros ellen játszik Magyar Kupa mérkőzést a debreceni csapat. Május 21-én az Ujpest jön Debrecenbe, majd május 28-án ismét Budapesten szerepel a DVSC az Elektromos ellen s végül a bajnokság utolsó mérkőzését Debrecenben játsza a DVSC június 4-én a Kolozsvárral.

Sárosi László vezeti a vasárnapi Ózdi VTK—Testvériség NB II. bajnoki mérkőzést.

Az NB I. mérkőzések kezdési időpontja fél 11 órakor Nagyvárad—Szolnok, 11 órakor DVSC—Tisza és Gamma—Ujpest, fél 2 kor Diósgyör—Kolozsvár, három órakor Kinizsi—Ferencváros, Csepel—BSzKRT, Ujvidék—Salgótarján, Kispest—Elektromos.

Hajdúnánás—Hajdúböszörmény **5:0.** Levente bajnoki mérkőzés A hajdúnánásiak góljait Batta (2), Völgyi, Bajtó és Koppelmayer lötték.

Daróczy a DVSC kiváló ökölvívója indul egyedül a debreceni ökölvívók közül a szombaton és vasárnap Budapesten megtartandó országos ökölvívó bajnokságon.

Az NB I. állása a hétközben lejátszott Gamma—Tisza 0:0-as eredmény beszámításával:

1. Nagyvárad	25	55:26	41
2. Kolozsvár	25	47:37	32
3. Ferencváros	25	53:34	29
4. Gamma	25	43:35	28
5. Szolnok	25	49:42	28
6. Kinizsi	25	42:41	26
7. Ujpest	25	73:52	25
8. Ujvidék	25	47:50	25
9. SalBTC	25	58:51	24
10. Kispest	25	56:55	24
11. DVSC	25	39:58	23
12. Csepel	25	50:53	22
13. DiMÁVAG	25	42:52	22
14. Tisza	25	42:55	20
15. Elektromos	25	50:67	18
16. BSzKRT	25	41:79	13

A D. Villanygyár I. csapata, szombaton reggel 5 óra 39 perces vonattal utazik Nagybányára, a II. pedig Nyiregyházán az Ny-VSC-vel játszik. Kérjük a játékosokat, pénteken délután hat órára az egyetemi pályán megjelenni, felszerelés átvétele végett.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág utca 21. telefon: 23-78. 54—857 5. 9

GÁLOCSY a legrégibb magánnyomozó megfigyelései nyomozásai diszkrétek, és eredményesek, Zöldfa utca 3 sz. telefon: 28-72. 54—72 6. 4

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy-utca 19. 54—479 6. 1.

IPARI FÉRFI (33)

EGY jómunkás fodrászsegéd azonnal felvétetik. Boczán Sándor, Sas-u. 2. 33—584

JÓMUNKÁS fodrászsegéd magas fizetéssel állandóra felvetetik. Dienes, Szabó Kálmán 32. 33—631

EGY cipészsegéd felvétetik. Vagongyár, cipészműhely. 33—608

ÚRIFODRÁSZSEGÉD felvétetik azonnal. Gaál úrifodrász, Cegléd 6 33—297

FODRÁSZSEGÉD magas fizetéssel felvétetik. Repülőtérrel szemben. Matkó. 33—640

BORBÉLYSEGÉDE felvesz Ivanovics Lajos, Kossuth 17. sz. 33—648

EGY jómunkás fodrászsegéd azonnal felvétetik. Boczán Sándor, Sas-u. 2. 33—645

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

OKLEVELES gazdát és gyakorlott számtartót keresek 1400 holdas szeszgyáras szabolcsi birtokba azonnali hatállyal. Jelentkezni és tárgyalni lehet: dr Szuhay Zoltán ügyvédnél Nyiregyháza, vármegyeháza 41. 26—453

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

FELVÉTETIK megbízható loápoló és kocsis. Ugyanott megvételre keresnek jó állapotban levő szekeret, Iw. Feldbanamt 5/XXV. József kir. herceg-utca 35—37. 2—539

KÖNNYŰ és tiszta munkára ügyes urat felveszek. Dózsa-utca 15. 2—615

TANULÓ FIÚ (64)

ÜGYES fiút tanulónak felvesz Tóth nyomda, Piac-u. 54—637

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓ és tanulóleányt felvesz Berzéki müterme, Piac-utca 38. 49—625

TÁSKA, vasutasoknak való, még békebeli bőrből, alighasznált, eladó. Hatvan-u. 24. Első lakás. 36—58

KIFUTÓFIÚT felveszek, Sütöde, Csapó-u. 76. 49—621

KÖNYVKÖTÖTANULÓKAT és tanulóleányokat azonnali belépésre keresünk. Városi nyomda, Böszörményi-út 6. szám. 64—619

FIATAL fiú kifutónak, ki már sütödében volt, keves munkára azonnal felvétetik. Szalay sütöde, Csapó 73. 49—617

TIZENNÉGYÉVES fiú kifutónak, leányt papirdobozgyártáshoz felveszek. Hatvan-u. 13. 49—313

TANULÓLEÁNY (63)

TANULÓLEÁNYT és fiatal segédleányt fodrászüzletbe felveszek. Komáromi Józsefné, Bika bérház 63—577

TANULÓLEÁNYOKAT felvesz Séllei kalapszalon, Piac utca 61. 63—620

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

NYOMDAÜZEM takarítására napi 4 órai munkára takarítónőt keresünk. Cim e lap nyomdája: József királyi herceg-utca 1. Jelentkezés 8 és 9 óra között. 4—527

FELVENNÉK 13—15 éves kisleányt jobb családból — gyermek mellé délelőttre. Cím: Mélinez-tér 15. 4—645

KISZOLGÁLÓLEÁNYOKAT felveszünk. Hangya szövetkezet, Ferenc József-út 40. 4—633

HÖLGYFODRÁSZ-kisasszonyt és tanulót azonnali belépésre keresek. H. Szilágyi Piroska, Bethlen-u. 23. 35—311

FÉNYKÉPÉSZ-segédnőket állandó munkára felvesz Berzéki müterem. 35—626

BEJÁRÓNŐ (8)

MINDENES bejárónőt azonnalra felveszek. Ajtó-utca 21. szám. 8—248

SZAKÁCSNŐ (60)

HÁZVEZETŐ főzőnő, rendes, tiszta, jómagaviseletű azonnali belépésre jelentkezhet Debreceni törvényszéki palota, ügészségi elnöki lakás. Délelőtt 9—2 óráig, vagy délután 4—6-ig. 59—497

IRODAI NŐ (34)

SZÜNIDŐRE VI. gimnáziumot végzett leány irodai munkát vállalna vagy pénztárba elmenne, jól számol, és gépírást is tud. Drégelyvári Vera, Hajdúdorog, Kossuth-u. 4. 34—600

GÉPÍRÓNŐT keresek azonnali belépésre. Varga ügyvéd, Szappanos-utca 3. 34—321

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

Jó családból kiszolgálásban jártas leány állást keres. Cím a kiadóban. 3—475

ÚRI fodrászsegéd állandóra azonnal beléphet, Gál, Cegléd utca 6. 3—297

BÚTORFÉNYEZŐNŐ ajánlkozik. Címet „Perfekt" jeligére a kiadóba. 3—629

IDŐSEBB szerényigényű nő jó bizonyítványai elhelyezkedne magános urnához vagy idős házaspárhoz. Vidékre is elmegy. Ért. reggel 8-tól este 7 óráig Varga-u. 18. Pincelakás. 3—610

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

FŐZŐ mindenest keresek hoszú bizonyítvánnyal. — Cím: Mikszáth-u. 10. Lajos király-térnél. 30—580 vv.

GYERMEKET szerető, megbízható mindenesnő tanyára azonnal felvétetik. Jelentkezés Baranyi 32. 30—598

HÁZTARTÁSI alkalmazottat, középkorú zsidó nőt kéttagú családhoz keresek. Dr Rittersporné, Hajdúdorog. 30—544

ZSIDÓ aszonyt vagy leányt azonnalra felveszek. Piac 43. III. l. II. em. 12. 30—642

PARKETTHEZ értő gyermekszerető mindenest felvesz Bakonszegi, Vígkedvű Mihály-utca 23. 30—632

ÜZLETI AJÁNLAT 67

SZŐRMEBUNDÁKAT alakítok javítok, festek, eladok, veszek. Kóváry szűcsmester, püspöki palota. 67—443 8. 2.

PUNKOSDRE rendjét készítsse bizalommal Tegdes úrinál egyenruha szabómesternél, püspöki palota. 67—324 5. 28

GYÖNYÖRŰ kiviteliben készülnek kabátok kosztümök ruhák. „Tildi" szalon Rákóczi tizenegy. 67—52. 5. 20

NE DOBJA KI pénzét drága nyakkendőkért mert a meglevő régi nyakkendőjét tisztítom javítom, fordítom olcsón. Nyakkendőüzem, Dózsa-utca 15. (Csemete-utca folytatása.) 67—52 5. 5

NE DOBJA KI pénzét drága nyakkendőkért, mert a meglevő régi nyakkendőjét tisztítom, javítom, fordítom olcsón. Nyakkendőüzem, Dózsa-utca 15. (Csemete-utca folytatása. 67—614 6. 6

ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofon lemezeket 6 pengőért veszek, Mayer mernök, Kossuth u. 13 szám 6—318 5. 4

MINDENNEMŰ toilat legmagasabb napiárban veszek. Balogh tolikereskedő Hatvan-u. 29. 66—470 5. 31.

TOLLAT a legmagasabb napiáron vesz „Hangya" tollgyüjtő, József kir. herceg-u. 71. 66—476

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

ARANYAT aranyert, ócska aranytárgyalt modernre beszerelem. Szeleczenyi, Sas u 2 sz., telefon 26-60. 19—28 6. 2

ARANYAT, ezüstneműt, órszereket napi áron vesz Takács Sándorné, Piac utca 56 sz. 19—1222 5. 20

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

IRÓGÉP eladó. Bercseni-u 10. 7—1619 5. 14

ELADÓ női, férfi versenykerékpár. Homok-utca 130. 7—562

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát kitűrő képzettséggel készít. Vargyas, Nap-u. 17. sz. vidékre is. 28—624 5—3

TANGOHARMONIKA tanárt keresek. Cím a kiadóban. 28—644

ELVESZETT (13)

ELVESZETT egy arany karkötő az Apolló moziban, Tóth cukrászdában, avagy utcán. Megtaláló jutalom ellenében a kiadóhivatalnak adja le. 13—640

ELVESZETT egy nyolchetes szőke malac, megtalálója vagy nyomravezetője jutalomban részesül Luther-u. 2. 13—627

ELVESZTETTEM Domány Eleonóra nevre kiállított fényképet, kérem megtalálóját, szíveskedjék Csapó u. 29 alá leadni. 13—622

ELVESZETT 3-án Acsádi-uton tejkönyv, becsületes megtaláló Sámsoni-út 70 alá adja le Borbásnéhoz. 13—612

ÖZV. Nagy Józsefné Nyilastelep, Németh-utca 21. szám alatti lakos összes élelmi szerjegye és várárlási könyve elveszett, száma: 2004. Becsületes megtalálója a fenti szám alatt adja le. Ugyanitt tisztelettel kérem a kereskedő figyelmét, ha mégis ezen 2004. számú jegyekre élelmiszert ne szolgáljanak ki. 13—603

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (38)

HÁZAT venne MÁV alkalmazott havi törlesztésre, előre fizetek. Cím a kiadóban. 38—636

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szoba fürdőszobahasználattal magános tisztviselő részére azonnal kiadó. — Nagyvárad 12. 10—634

NAGY utcai bútorozott szoba kiadó. Piac-u. 77. I. 4. 10—309

KÜLÖNBEJÁRATÚ kétágyas szoba azonnal kiadó Útőr elcserélek tenger ért. Rothermere 21. 10—647

KIADÓ szép utcai különbejáratú szoba állami tisztviselőnek vagy katonatisztnek ágynemű nélkül. — Ugyanott sötétkék női ballonkabát eladó. József kir. 6 Bal földszint. 10—318

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

MARTINKÁN egy szoba mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Értekezni Móric 7. 45—606

LAKÁSCSERE (53)

SZÁZÖTVEN pengőt adok annak, ki szoba konyhás lakást szerez. Gajdos, Kis Áron-u. 27. 53—537

KÉTSZOBÁS komfortos lakásomat elcserélném hasonlóval Bocskai-tér közelében, esetleg házat bérbe vennék. Cegléd 16. Telefon: 39-36. 53—605

LAKÁST KERES (52)

SZOBA, konha, spájzos lakást keresek lelépéssel vagy lakbér-előrefizetéssel. Budai Ézsaiás-utca 79. 52—641

BÚTOR (9)

SAJÁTKÉSZITMÉNYŰ készhálószobák, konyhaberendezések állandóan raktáron Kalásznál, Vár utca 2. sz. udvarban, Wiener bérház. 9—263 6. 12

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcsei bútorüzletéből vásárolhat Eötvös-utca 66. 9—1204 6. 1

SZŐNYEGET, 6 m. hosszút, 80—100 szélest (piros) és iróasztalt veszek. Telefon: 22-37. 9—643

ÉPITKEZÉSI ANYAGOK (20

BONTÁSBÓL kikerült téglát, kerítésanyagot (lécet, sodronyt) keresek egyenesre. Címet e lap kiadóhivatalának pénztárba kérem leadni. 20—1989 vv.

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

AKTATÁSKÁT jókarban levőt, jó békebeli minőségben veszek. Cím a kiadóhivatalban. 37—58

BORSZÍVÓ gumitömlőt, 6 m keresek piros színben. Címeket a pénztárnál kérem leadni. 37—618 vv.

GYERMEKKOCSI (27)

BURGONYA, vető és sertésnek való, eladó. Miklós-u.

EGY steppelt mély gyermekkocsi eladó. Berek-u 3. (Csapó kanyarnál. 27—605

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ELADÓ egy sezlonváz jó rugókkal. Homok kert, Bujdosó utca 4/a. 36—630

EGY prizmás Zeiss 6/30-as távcső eladó. Megtekinthető Színházi-átjáró, trafik. 36—628

KORMÁNYZÓ Úrnak jól sikerült rajza aranykeretben eladó, Rákóczi-u. 11. Divatszalon. 36—315

KOMBINÁLT vagy hármas szekrényt, gázmérő órát és elsőrendű asztaltűzhelyet megvételre keresek. Illatszertár, Hangya-átjáró. 36—316

PÉNZ (57)

EGY-KÉTEZER pengő kölcsönt keresek ingatlanfedezetre. Cím kiadóba. 57—624

VEGYES (68)

ELADÓ 2 drb használt dunyhahuzat Cím a kiadóban. 68—611

RÁDIÓ (58)

ELADÓ Philips 5+1 rádió és alighasznált Continental táskairógép. Hajdúnánás, Andrássy-körút 12. 58—602

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

RÉGI minőségű, alighasznált világos férfiruhák eladók, Bethlen-u. 12. Harmadik lakás. 69—599

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

ÉVELŐ phlox és tryzterövel 80 fillérért kaphatók. Domokos Lajos-utca 6 szám

RÓZSÁT vegyen udvarának ékítésére, szép diszia és értékes gyümölcsöt is terem Hatvan-u. 24. 25—767 vv

BURGONYA, vetnivaló és sertésnek való kapható, Rákóczi u. 3. 25—253

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök kocsik, szekerek, alkotrészek állandóan raktáron. Árusít, beszerél, vásárol vi Nagy János, Hatvan-utca 41. sz. Telefon: 26-19, 14—27. 6—5

ELADÓK permetező hordók légvédelmi dézsák, vizes és boroshordók 50 litertől 600 literig. Javítások gyorsan készülnek, Nap-u. 4. 24—257

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ a Bodán egy félnilas szőlőföld, a második dülőben. Értekezni lehet Molnár József, Benedek József utca 20 sz Hajdúböszörmény. 15—296

ELSŐRENDŰ fekete föld kövesút mellett, a város alatt, 6 hold, felszántva kiadó. Értekezni Cegléd-u. 7. Délelőtt. 15—314

ELADÓ ÁLLATOK 14

ELADÓ szürke angóranyúl, drótfonat, Csemete 13. Nőget csengetni. 14—598

NÉGY drb 8 hónapos süldő vételi jegyre eladó. Kishegyesi-út 34. 14—625

ANGORANYULAK eladó. — Veres 11. 14—320

Használt cső-ólmot vesz

lapunk nyomdája: József kir. herceg-utca 1. (Bika bérház)

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF.

Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő, a. igazgató.

Kiadja és nyomja: TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.

Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY.